

debreceni független Újság

politikai napilap

Kimondták a Magyar Független Földmivelők Szövetsége megalakítását

Parlamenti csoportja is lesz az új szövetségnek, a felsőházban Baltazár Dezső püspök és Vásáry József képviselik — Népes istentiszteletek után rögtönzött értekezleten a falvak és városok kiküldöttei határozták el a megalakulást

A tiszántúli gazdagylést a belügyminiszter nem engedélyezte, de a magyar róna népe mégis megmozdult. — Minden falu, minden város csendörök felvonulási terepe volt, országutakon és állomásokon megakadt az emberek Debrecenbe özönlése. Mindegy, az ősi református Nagytemplom és a római katolikus templom istentiszteletén mégis a vidék és Debrecen igen sok gazdája jelent meg.

A róm. kath. templomban dr. Beöthy György egyházmegyei főtanfelügyelő tartott istentiszteletet, amelyen áhitattal vettek részt a gazdák.

A ref. Nagytemplomban Molnár Ferenc lelkész mondott minden szívet felemelő lelkes, szép beszédet, a vallás szavaival enyhítve a gazdák elkeseredettségét. Ezeket a gondolatokat

mondotta el prédikációjában:

A mélységből kiáltanak fel Istenhez a magyar gazdák, mert életük reménytelenné vált. Ti eljöttetek ide, — mondotta — a szabadság és világosság városába; tudom, hogy nem ennyien jöttetek volna el az igazság szavára, de az igazság megvallásához nem sokaság, hanem az igazság kell. Jézus Krisztus egymaga volt, mégis új világ támadt a lába nyomán. A magyar ember nem panaszkodik ok nélkül, mert a magyar tud tűrni, balsorsot elviselni, de most már olyan körülmények közé került, hogy nem hallgathat. Azonban most sem magáért, hanem szegény hazánk megmentéséért szólal meg. Megrendült a föld a lábuk alatt, segítsen mindenki, aki tud.

menti csoportunkat is, hogy gyűléseket tarthassunk. Én és Vásáry József képviselni fogjuk ezt a csoportot a felsőházban és találni fogunk a képviselőházban is intakt embereket, akiknek parlamenti szereplése és egyénisége olyan, hogy csatlakozhatnak hozzánk. Jobb, ha egyetlen őszinte barátot találunk, mint sok kéteset.

Meg kell alakítani a mi harmadik szervünket is, a mi szövetségünket.

Lelkiismeretünk nyugodt, amikor céljainkat követjük, mert ha mi a magunk érdekéről beszélünk, Isten előtt tisztán állíthatjuk, hogy a nemzet érdekéről van szó. A polgári és nemzeti szabadság érvényesítéséért küzdünk, nem a kormány ellen, de nem fogunk sehová, senkinek a

parancsszavára sem felsorakozni, csak őszinte, becsületes meggyőződésünk szerint.

A püspök előterjesztését nagy lelkesedéssel, éljenzve, egyhanguan fogadta el az értekezlet közönsége.

Vásáry József szólalt fel ezután lelkes éljenzéstől üdvözölve. Azt mondotta, hogy itt ma tizenöt ezer embernek kellett volna felsorakoznia, hogy megmússák a földművelő osztály erejét. Ha ez nem történt is meg, egy derék, lelkes társa a gazdáknak.

Inczedy Márton lelkész is vállalkozott arra, hogy előterjesse a kamara közgyűlésén azokat a határozati javaslatokat, amelyek a nagygyűlésen is elhangzottak volna.

80 község kiküldötteinek értekezlete

A Nagytemplomban tartott istentisztelet után az egyes falvak és városok gazdaközönségének megjelent képviselői közül egy-egy gazda a gazdakörbe vonult fel, ahol értekezletet tartottak. A gazdák újságolták egymásnak azoknak a kiküldötteknek a sorsát, amelyek elindultak Debrecenbe, de bejutniuk nem sikerült. Ilyen volt például a hajdunánásiaké, de több más falu kiküldöttsége is, amelyeknek a csendőrség nem engedte meg a vonatra való felszállást. A hírek szerint Debrecen vámsorompójánál igen sok szekeret, sőt autóbust is tartóztattak fel, megakadályozva a gazdákat abban, hogy az ülés helyett tartott istentiszteleten jelen legyenek. Am a kiküldöttek egyrésze gyalog is bejött a városba és így történt meg, hogy mégis mintegy nyolcvan község megbízottja találkozott a gazdakörben tartott értekezleten, amelynek legfőbb célja az volt, hogy

enyhítse a gyűlés betiltása fölött érzett keserűséget, de egyszersmind tájékoztassa a gazdákat a gyűlés céljai felől.

Megjelent az értekezleten dr. Baltazár Dezső püspök is, akit lelkes éljenzéssel és szívből jövő hódolattal fogadtak a gazdák. A püspök testvéri szeretettel áthatótt szavakat intézett a gazdákhöz, rámutatva arra, hogy a földművelői most mindnyájan együtt szenvednek, ami testvéri szeretettel és részvétellel fűzi egybe a nagybirtokost, kisbirtokost és földmunkást is. A debreceni gyűlést csak azért tiltották be, mert a belügyminiszter hozzáfűzött levele szerint olyan rendelkezés van érvényben, amely szerint csak a parlamentben képviselt pártok tarthatnak gyűlést.

Minthogy ennek a mozgalomnak nincs parlamenti képviselete, a gyűlésre az engedélyt megtagadta.

Derűtséget fakaszt, hogy a kormány azt hiszi: minden rendben van a falun

— Közölte azonban a belügyminiszter — mondotta Baltazár, püspök, — hogy nincs is már szükség a gazdák gyűléseire, mert hiszen a mezőgazdaság minden baját az új gazdasági rendelkezéssel nagyszerűen elintézte. (Általános nevetés.)

Tisztelettel meg kell hajolnunk az államkormányának a mi gyűlésünket betiltó intézkedése előtt, bár, én nem tudom, hogy mi félni valója van egy nemzeti kormányának mitőlünk, akik maga vagyunk a nemzet.

Kifejezést is adtam annak magas helyen,

hogy a kormány, ha félt tőlünk valamit, az nem lehet más, mint a maga pozíciója és így ellentétbe jön a nemzettel. (Helyeslés.) Nem vagyunk olyan fából faragva sem én, sem földműves testvéreim, hogy mindjárt az első akadály előtt meghátráljunk.

Meg fogjuk alakítani a Magyar Független Földmivelők Szövetségét és meg fogjuk alakítani parla-

Jóvá kell tenni a gazda ellen elkövetett igazságtalanságokat

Ez a két javaslat a következő:

Megállapítja a nagygyűlés:

1. Hogy a magyar — de különösen a Tiszántul — mezőgazdasága mai nyomorúságos helyzetébe azért jutott, mert eltekintve a világ gazdasági helyzetéből reá szakadó nehézségektől a magyar gazdasági élet s különleges súlyos terheket rótt rá, amelyek jövedelmezőségét megszüntették és később vagyonát felemészítették.

Ezek a különleges terhek voltak

a vagyonváltás, kényszerkölcsön, pénzlebelgyezés, a tulzott és más foglalkozási ágakkal és a tőkével szemben való igazságtalan megadóztatás és mindennemű közteher, amelyet számszerű eredeti, sőt felémelt összegben volt kénytelen a gazda fizetni akkor is, amikor termelvényeinek értéke felére, harmadára, negyedére csökkent, az egyoldalú iparpártoló politika, a stabil pénzérték után szedett irreális és immorális magas kamat, amelyet az előbbi okok következtében veszteségesé váló termelés hiányának a pótlására felvett kölcsönök után kénytelen volt fizetni és amely magas kamatokban már eredeti tőketartozásának 80%-át visszafizette.

Majd később a bankzárlat óta

a pengő értékének megvédése minden terhét a mezőgazdaság volt kénytelen viselni

ugyanakkor, midőn sokan a tőkéjüket

büntetlenül külföldre vitték, az összevásárolt zálogleveleken óriási hasznot kerestek, a gyáripar a pengő külső és belső vásárló erejének különbözőségét a legteljesebb mértékben kihasználja, a mezőgazdaság termelvényeinek azt lehet mondani monopoliusszerű, külföldi értékesítésén kedvezményezett bankok és magánosok keresnek.

Mindezek azért váltak lehetővé, mert a bank és gyáripar érdekelttség az egész közéletünket befolyásoló alá kerítette és betegé tette s

a nemzet gerincét alkotó magyar mezőgazdaságnak az ország közgazdasági politikájára semmi befolyása nincsen.

A helyzetnek katasztrófálissá válása parancsoló szükségé teszi azért:

1. hogy a közéletünk abszolút tisztasága kérésselhetetlen szigorúsággal helyreállíttassék az e téren elkövetett mindennemű visszaélés a legszigorúbban meg legyen torolva,

2. a magyar földművelő népnak a szociális irányításában a befolyása biztosítottassék számának és erejének megfelelően,

3. a magyar földművelő néppel szemben elkövetett mindennemű igazságtalanság jóvá legyen téve.

4. olyan gazdaságpolitika folytattassék, amely a mezőgazdaságot újra jövedelmezővé teszi.

Lelkes éljenzés után Vásáry József felolvasta a második határozati javaslatot is.

Gyümölcsfa

fajtiszta, egészséges, debreceni talajban nevelt, kapható Debrecen sz. kir. város faiskolájában NYULAS, BÖSZÖRMENYI UT. Lerakatok: VÁROSI KERTÉSZET NAGYERDŐ 15. VÁROSHÁZ UDVAR, KOS-SUTH UCCA 2. SZAM.

„Magyar Független Földmivelők Szövetsége”

A Tiszántul földmiveléssel foglalkozó népe mondja ki annak a szükségét, hogy a magyar föld művelői egy táborba tömörüljenek

„Magyar Független Földmivelők Szövetsége” címen.

A szövetség kizárólag a mezőgazdasági érdekek alapján áll, abból indulva ki, hogy a magyar föld sorsa a magyar nemzet sorsa és hogy a magyar nép tulajdonképpeni többsége földmivelő. Mivel idáig a mezőgazdaság érdeke a többi nemzetgazdasági ágak mellett háttérbe szorult, elodázhatatlanul szükséges a különleges mezőgazdasági érdekek védelme és érvényesítése azok által, akiknek ez életérdeke.

A szövetség tagja lehet minden, ma-

Elismerés a gazdák élet-halál küzdelme névtelen hőseinek

Baltazar püspök ezután elmondotta, hogy a mozgalom vezéréül Jékey László földbirtokost kérték fel, aki vállalkozott arra, hogy ezt a fontos feladatot végigvigye. (Helyeslés.)

Nagy éljenzéssel fogadta Jékey Lászlót, aki lelkesítő beszédében mondta el, hogy a földmivelő osztály tagjainak

Elsőrendű étel-ital

összefogva és egymáson segítve kell kivívni az egyenlő, igazságos boldogulást. Ebben a tekintetben nincs különbség földművelők, kisgazda, középbirtokos és nagygazda között. Mind egyformán, a halálos válsággal folytat küzdelmet, csak az a kérdés, ki meddig bírja? Ennek az elkeseredett küzdelemnek névtelen hőseit a legnagyobb elismerés illeti. Az a határozati javaslat, amelyet hallottunk, a magyar lélekből fakad és fogadalmat tesz mindannyiunk, hogy annak hű harcosa marad mindaddig, amíg az igazságnak végül is győznie kell. (Percekig tartó taps és éljenzés.)

Baltazar püspök figyelmeztette ezután a hallgatóságot, hogy a mozgalom minden tagja el lehet készülni arra, hogy állhírekkel is küzdeni fognak a gazdák egyesülése ellen és éppen ezért bármely újsághirt vagy más híradást csak akkor fogadjanak el hitelesnek, hogyha azokon Jékey László neve van aláírva. Most már ő a vezér, akinek mindenki engedelmess-

ÜZLETI KÖNYVEI

az év végére betelnek!

Ajánlatos azok beszerzéséről már jóelőre gondoskodni.

Mindenféle üzleti- és bankkönyveket speciális rovatokkal, megbízhatóan, olcsón készítenek.

Árajánlattal szívesen szolgálunk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vegyes üzleti könyvgyár • üzleti könyvgyár • kiskönyvtár

DEBRECEN, Ferenc József ut 49
TELEFON 20-18.

gyar nemzeti eszmét valló, tisztességes magyar állampolgár, aki 20-ik életévét betöltötte, a kormánytól függő hivatali állásban nincs s akár mint birtokos, akár mint munkás, földmiveléssel állandóan foglalkozik.

A szövetség célja általában az összes mezőgazdasági kérdésekkel való foglalkozás, a mezőgazdasági érdekek védelme, érvényesítése; a többi nemzetgazdasági ágazatokkal összehangatos, jó viszony létesítése és ápolása az igazságos osztály alapján.

Legközelebbi és legsürgősebb célja a földnek és a föld termésének értékét a közszolgáltatások és adóssági terhek mértékével, továbbá az ipari és más fogyasztási cikkek árával békebeli arányba hozni.

séggel tartozik. (Általános helyeslés.)

Vass János (Nagymágocs) azt fej-

Vasárnap volt a hadirokkantak gyűjtőnapja

Vasárnap reggel 8 órakor urnákat helyeztek ki a város forgalmasabb pontjaira és elfoglalták helyeiket az

cigányzenekar

urnák mellett azok a nemesszivű urhölgyek, akik vállalták, hogy a hadirokkantaknak gyűjtenek, azoktól, akik-től még lehet és akiknek könyörületés szive adakozásra kész azok részére, akiknek életét feldulta, testét csonkította a háború szörnyű vérvizatarja.

Az urnák mellett, az urhölgyek mellett ott álldogált a hadirokkantak egy csoportja is. A kis cserkészek szolgálatkészen dolgoztak, perselyekkel járták az utcákat és szedték a filléresket, mert bizony jóformán csak rézpénzek hulltak a perselybe. A hadirokkantak részére indított nagy társadalmi gyűjtés munkájából kivették részüket a színtársulat tagjai is és a

tegette, hogy a gazdaérdekeket csak a gazdák összefogása védheti meg. Később betöltötte Baltazar Dezsőt és Jékey Lászlót.

Csizmadia Lajos (Derecske) programot követelt, majd Ujfalu Lajos (Szatmárokörítő) hosszabb beszédben foglalkozott az eddigi gazdaszövetségek, csoportosulások, egyesületek és az új szövetség viszonyával.

Baltazar Dezső válaszában kifejtette, hogy jogosnak tartja az aggodalmat. Leghatalmasabb ok és érv a szövetség megalakítására, hogy a

15-18 különféle szövetség a gazdák érdekeit nem tudta megvédelmezni és ime oda jutottunk, hogy nyomorunk kényszerít állásfoglalásra.

A legnagyobb baj az volt, hogy a mezőgazdasági életben érdekellentétek fejlődtek ki. Annnyira ment a szétválasztás, hogy pl. a kubikosok nem éretek együtt a földet az árkon belül művelőkkel. A széttagoltságot meg kell szüntetni és a magyar föld művelőit együvé kell gyűjteni.

A nagy tetszéssel fogadott hozzászólás után Fésűs Lajos (Hajduböszörmény) a földmunkásság szomorú sorsát tárta az értekezlet elé. Kálaiy Gábor (Hajdunánás) és Nagy Ferenc (Dévaványa) felszólalása után befejeződött az értekezlet.

művésznek nagy buzgalommal jártak a perselyekkel a Kossuth uccán s szép eredménnyel is járt a gyűjtésük.

A főbb gyűjtőhelyek előtt zenekarok játszottak.

A felkért zenekarok közül az Uri Casinó előtt Rácz Jancsi — az Angol

„Bagolyvárban”

Királynő — cigányzenekara, a városháza előtt a Bocskay 11-ik honvédegyalozrednek zenekara, a Dandárparancsnokság előtt a Máv. műhelytelep Egyetértés zenekara, a Szent Anna és Piac u. sarkán Balogh Gyula zenekara, a Csapó és Piac u. sarkán pedig Buri Lajos cigányzenekara játszott.

A gyűjtés eredményéről és a gyűjtésben közreműködő urhölgyek munkájáról az elnökség később ad ki jelentést.

Kétévi fegyházat kapott az ujlétai legényhalál tettese

Megöltek a korcsmában egy legényt és kidobták a holttestét az uccára

Ez év július 2-án történt, hogy Ujlétán a Hangya szövetkezet kuglójában összeszólkáltak Dobi András és Lisztes Lajos napszámások. Az ott tartózkodó Miklósi Gábor is beleszólt a veszekedésbe és újra szóvá tette, hogy Lisztes három rucát lopott tőle a múlt ősszel.

Lisztes Lajos erre megfenyegette Miklósi, aki ezután átment ifj. Kiss István korcsmájába, ahol barátjaival együtt ivott az esti órákig.

Ekkor jött a korcsmába Cserezye András, aki figyelmeztette Miklósi, hogy Lisztes vasvillával várja a kapuban. Lisztes Lajos később be is jött a szobába és a távozni készülő Miklósi az ajtóhoz nyomta. Kiss István azonban közbelépett, Miklósi pedig megindult hazafele. Az udvaron azonban valami botot akart keresni, mert félt Lisztes támadásától. A kerítésből huzott ki egy hasított akácádorongot, majd mikor ezt Kiss

István elvette tőle, az országról vett fel egy ugyancsak hasított fát.

Amikor Lisztes Lajos késsel a kezében utána szaladt az udvarra, Miklósi felkapta a dorongot és fejbévágta vele Lisztest, aki hang nélkül összeesett, Miklósi ezután hazament.

A kihallgatott tanuk mindannyian azt vallják, hogy sem Lisztes, sem Miklósi nem voltak berugva. Némelyik hallotta Lisztes fenyegetését, hogy le fog számolni Miklósival. A tanuk közül senki sem látta, hogyan ütötte le Miklósi Lisztest, csak a puffanást hallották. Miklósi távozása után Lisztes holttestét kihúzták az uccára és addig hevert ott, míg felesége el nem vitette.

Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő olvasta fel az orvosi szakvéleményt, mely szerint a halál agyrázkódás és agyvérzés következtében állt be. A bíróság bűnösnek mondta ugyan ki Miklósi Gábort, de nem szándékos

Standard, Orion Telefongyári és Philips RÁDIÓK

szenzációs újdonságai és az őszi szezon legújabb

CSILLÁR

modelljei meglepően olcsó árban, messzemenő fizetési könnyítésekkel a

legnagyobb választékban KATZ ANDOR

cégnél

Piac ucca 60.

Csere — javítás — szerelés.

emberölés büntetésében, hanem halált okozó súlyos testi sértés vétségében. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével a bíróság Miklósi Gábort 2 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a védő fellebbezéssel éltek.

Izr. képviselőtestületi választások

A debreceni izr. hírközség vasárnap választotta meg képviselőtestületi tagjait. Ez a testület ejti meg két hét múlva a tisztújítást. A képviselőtestület tagjai lettek: Rendes előljárásági tagok: Dr. Brunner Lajos, dr. Farkas Ignác, Lukács Jenő, Faltin Adolf, Csengeri László, Lindenfeld Jenő, Feldmann Jenő, Frigyesy Jenő, Révész Vilmos, dr. Szenes Zsigmond, Csillag Arthur, Rásó Márton, Ausch Soma, Lukács Izidor, Klein Béla, Króh Vilmos, Siposs Béla, Máté Sándor, Kronowitz Ignác, Bleyer Ernő, Lusztig Dezső, Ungár Jenő, Asztalos József, Müller Jenő, Siposs Géza, Balla Jenő, Dénes Miklós, Márkus Ferenc, Havas

Hid ucca 14. sz.

Samu, Pollák Ignác, Balázs Ignác, Bánó Andor, Berkovics József.

Póttagok: Waldmann Géza, dr. Bárdos Jakab, Balázs Ignác, Kaposi Géza, Székely István, Kollmann Ferenc, Lippe Vilmos, dr. Szöllős Dezső, Vinter Jenő, Frisch Adolf, Neumann József, Felbermann Zsigmond, Mandel Zsigmond, dr. Fisch Arthur, Moskovits József.

Virilisek I. csoport. Gál Samu, Harstein Nándor, dr. Keller József, Debreceni Jenő, Szöllős Armin, Kenyeres Károly, Mandel Lipót, dr. Nyiri Ernő, dr. Szelényi Dezső, Ungerleider Gábor.

Póttagok I. csoport. Kiss Aron, dr. Markovics Elemér, Grünfeld Dávid.

II. csoport rendes tagok. Dr. Fényes Endre, Lukács Andor, Mittelmann Miksa, Lőw Miklós, Vásárhelyi Armin, Láng Miklós, Mandel József, Havas Károly, Csillag Adolf, Deutsch Jenő.

Póttagok: ifj. Schwartz Vilmos, dr. Fejér Ferenc, Csillag Miklós, Földes Sándor, Feldheim Imre.

III. csoport. Dr. Hajnal Dezső, Kardos Albert, Schön Sándor, Feldmann Dániel, dr. Göndör Arnold, dr. Hegedűs Jenő, Abonyi Ferenc, Kurz Dávid, dr. Jakab Endre, dr. Rex Sándor.

Póttagok: Dr. Markovics Lajos, Herskovics József, Anspitz Simon, Horváti Miklós, Glück Izidor.

Kész bundák

és mindenféle gallér és szőrmeárk

LEGOLCSÓBBAN

ALTMANN szűcsmesternél

MIKLÓS U. 2. Javításokat elfogad.

Terjed az amerikai farmersztrájk

London, november 6. Az amerikai mezőgazdasági sztrájk egyre jobban terjed és már súlyos forrongások történtek a középnyugati államokban. A farmerek és a katonaság között már fegyveres összeütközések is történtek, amelyek során több sebesülés történt.

Száz pengőre ítélték rágalmazásért Feith Jenőt

Feith Jenő, az „Oppositio”, szerkesztője állt tegnap a törvényszék Jenev-tanácsa előtt sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségével vádolva.

Feith Jenő az 1933 március 30-án megjelenő „Debreceni Kisiparos” című lapban „Az ipartestületi kisgyűlés a vörös terror jegyében folyt le” című cikkében éles támadást intézett Pollák Ignác vízvezeték-szerelő mester ellen. A cikkben többek között azt írja Feith, hogy Pollák a vörös front jelöltje volt.

A törvényszék sok tanút hallgatott ki ez ügyben, akik egyöntetűen mind azt vallották, hogy Pollák Ignác a Független Polgári párt tagja és soha nem volt benne a szociáldemokrata pártban. Az alelnöki tisztségre az ipartestület hivatalosan jelölte Pollák Ignácot.

A bíróság bűnösnek mondta ki Feith Jenőt sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében és ezért 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte ezenkívül Feithot, hogy Pollák Ignác főmagánvádlónak 80 pengőt fizessen meg és az ítéletet egyik debreceni újságban saját költségén közzétegye. Az ítélet nem jogerős.

VITÁRIUS

az összes cikkeit leszállította. Egy pár bélelt bőrkeztyű már 4 pengőből PIAC UCCA 16. SZÁM.

A Népművelési Bizottság ingyenes tanfolyamokat állt fel az irni-olvasni nem tudók számára

A városi törvényhatóság Iskolánkülső Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek során át igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyam felállításával, melyeken az irni-olvasni nem tudó egyének teljesen díjmentesen megfelelő oktatásban részesülnek. — Évente többszáz azoknak száma, kik a tanfolyamot sikeresen elvégzik s így családjuk, valamint a környező társadalomnak értékesebb tagjaivá válva, élethivatásuk betöltésénél ezen a téren is önállóságra tesznek szert. A tanfolyamok rövidesen megkezdődnek s az előadási órák oly időben tartatnak (este 5-6 órai kezdettel), amikor az illető egyének napi foglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a jelentkező hallgatókat díjmentesen tankönyvvel és írószerekkel is ellátja.

Az Iskolánkülső Népművelési Bizottság azzal a kérelemmel fordul a kulturális törekvések iránt mindenkor megértést tanúsító városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottját vagy ismerősének nevét szíveskedjék a bizottság titkári hivatalával (Miklós ucca 23. sz.) közölni s alkalmas módon lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta a tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés vagy jelentkezés a már jelzett helyen hétköznapokon délelőtt 8-1 óra között történhetik. Iskolánkülső Népművelési Bizottság.

Sikerült megvennem

alkalmi áron, egy nagyobb tétel

JERSEY KÖTÖTT RUHÁT

modern fazonokban, melyet már

P. 15.90.-ért árusítok

HAVAS Harisnyaház

Bádogos ucca 1. szám.

Letartóztattak egy gyermekrontó hadházi szatirt

Hajduhadházi behoztak Debrecenbe egy 56 éves földmivest, aki ellen az a feljelentés érkezett, hogy a kisgyermekeket magához csalogatta cukorkákkal és megrontotta őket. A beteges hajlamu földmivest, Sipos Kálmán ellen. A hajduhadházi szatirt letartóztatták a debreceni ügyészségen és fogva is marad a tárgyalása napjáig.

ártatlan játékokat játszadozott a gyermekekkel és semmi olyat nem tett, ami szeméremért lenne. A kihallgatott tanúk és több gyermek is rendkívül súlyos vallomást tett Sipos Kálmán ellen. A hajduhadházi szatirt letartóztatták a debreceni ügyészségen és fogva is marad a tárgyalása napjáig.

METEOR CSILLÁR VEZET!

Nagyszerű díszgyűléssel és 150 teríékes vacsorával ünnepelték az Iparos Kör 50 éves jubileumát

A debreceni Iparos Kör vasárnap ünnepelte fennállásának ötvenedik évét. A szép jubileumot ért körrel együtt ünnepelt a város egész iparostársadalma és mindazok, akik tudatában vannak annak, hogy mit jelentett Debrecennek az Iparos Kör ötven évi munkája. A jubileumi ünnepélyt a tradíciókhoz híven ünnepi istentisztelettel vezették be. Az Iparos Kör Simonffy uccai helyiségében gyülekeztek a kör tagjai és zászlójuk alá sorakozva, a Nagyteplomba vonultak, ahol Dancsházy Sándor lelkész mondott nagyszabású beszédet. A szószékkel szemben helyezték el a sok dícsőséget ért kör selyemzászlaját és mögötte foglaltak helyet a debreceni iparos társadalom vezérei.

Istentisztelet után visszatértek az Ipartestület dísztermébe, ahol a Nemzeti Hírszékgyel élénkítésével nyitotta meg a díszközgyűlést az Iparos Dalárda. Imre János, a kör elnöke szép üdvözlő beszéde után Lechner Lajos, kör titkára egy órási előadás keretében ismertette a kör ötven évi működésének történetét. Az előadás tartalmát a

Független Ujság vasárnapi számában már közöltük. Lechner Lajos nagy tetszéssel fogadott előadása után Rickl Antalné urnó a kör zászlajára elhelyezte a jubileumi kék selyem szalagot. A záróbeszédet Imre János elnök tartotta, aki kérte az iparosokat, hogy tartsanak össze, szeressék, támogassák egymást és becsüljék meg a jövőben is az Iparos Kört, amely az iparos egység gondolatának igyekezett a multban és igyekszik a jövőben is érvényt szerezni. Az Iparos Dalárda az elnök zárószavai után a Himnuszt énekelte el s ezzel véget ért a jubileumi közgyűlés.

Délután a kör tagjai az Iparos Kör helyiségében gyülekeztek és onnan testületileg vonultak ki a Kossuth uccai temetőbe, ahol Vadon Sándornak, a kör volt főügyészének sírját koszorúzták meg. Az Iparos Kör gyászéneke után Imre János emlékbeszédet mondott, amelyben elsorolta mindazokat az érdemeket, amelyeket az Iparos Kör naggyá tételében végzett Vadon Sándor.

Este Kemény János „Kis pipa” ven-

A mosolyok és könnyek filmjét

IZA NENI-t

a főszerepben

FEDÁK SÁRI-val
MINDENKINEK ÁTNI KELL

az Urániumában.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor Jegyelvétel délelőtt 11-től 1 óráig.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyu

déglőjében 150 teríékes bankett volt és a legjobb hangulatban maradt hajnalig együtt a társaság. A pohárköszöntők sorát Imre János elnök nyitotta meg, utána Rickl Antal, dr. Tunyogi Szücs Géza, Biczó Gyula díszelnök, Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, Szendrei Sándor, Csáthy Dezső dr., Diczig Alajos dr., Olasz Vilmos dr. tartottak szellemes pohárköszöntőket. Varjassy Imre Kemény Jánost és feleségét köszöntötte fel nagy tetszéstől kísérve, amiért ízes vacsoráról és figyelmes kiszolgálásról gondoskodtak. Dr. Olasz Vilmos kamarai titkár indítványára a diszvacsoráról sürgönyileg üdvözlöttek Fabinyi Tihamén kereskedelemügyi minisztert.

Dollfuss

a szociáldemokraták ellen

Bécs, november 6. Dollfuss kancellár vasárnap Klagenfurtban beszédet tartott és hangsúlyozta, hogy a kormány már a legrövidebb időn belül erélyesen lép fel a szociáldemokratákkal szemben. Kifejtette azt is, hogy a kormány csak a hazafiasan gondolkodó lakosságnak adja meg a jogot, hogy határozzon az országos kérdésekben.

Kulturst

a Függetlenségi Körben

A Függetlenségi Kör kebelében alakult Szabolcska Irodalmi Társaság kulturális bizottsága november hó 8-án, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében ismeretterjesztő előadást tart. Megnyitó beszédet mond: dr. Fráter Sándor. Előadást tart: Behán Pál. Szabolcskáról írott költeményeit felolvassa: Törőné Korpássy Mária. Szaval: Prém Ferenc. Énekel: Palotay Lajos. Novelláiból felolvassa: Gayné Édy. Az estét bezárja: Kelemenné Diószeghy Ilona.

Fényesen sikerült az Árpád téri egyházzésző nőegylete szeretetvendégsége

Az árpádtéri egyházzésző nőegylete igen nívós, rendkívül nagy érdeklődéstől kísért szeretetvendégséget rendezett november hó 5-én, vasárnap a Kassai u. 12. sz. alatti gyülekezeti teremben, melyet — mint minden alkalommal — most is zsufolóság megtöltött az érdeklődők nagy sokasága. A lélekemelő ünnepélyen bibliát magyarázott Márki Kálmán s. lelkész. Énekelte a nőegylet énekkara Kovács Kálmán tanító, egyházzésző tanácsos vezetésével. Kiemelkedő pontja volt az ünnepélynek dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár, a kedves és finom tollú író felolvasása. Az ünnepélyen szépen szavaltak Kozák Eszter, Tisza Iza leánykörti tagok és Zsoldos István hittanhangoló. Szóló éneket adott elő Kovács Kálmán saját harmónium kíséretével és Nagy Imre teológus, kit Györy Ferenc teológus kísért hegedűn. Zárószavakat mondott Magyar Bertalan h. lelkész. Imádkoztak Dienes László és János Gábor hittanhangolók. A szép és magas nívóju ünnepély megrendezéséért méltán illeti az elismerés a nőegylet vezetéséért, élén fáradhatatlan elnöknőjével, Péterffy Lászlónéval.

MÉG MIA IS

vásárolhat fillérekért a

különasztalon

árusított olcsóságokból a múlt évről visszamaradt
szövetek, selymek, flanellekből.

NAGY MARADÉKVÁSÁR!

KLEIN DIVATHÁZ.

(Ezelőtt Ecker, Klein, Sugár)

Külön elbánást, sürgős segílyt követeltek a Tiszántulnak a gazdakamara közgyűlésén

Csökkenteni a pengő értékét egyedül a mezőgazdasági árak emelésének következményével — Mi indokolja, hogy a pénzügyi irányítás tovább haladjon a gazda romlásához vezető uton? — A gazdaadós rendelet semmit sem ér, mert a gazdának még egy-két pengője sincs a kamatfizetésre

Vásáry József: Még nagyobb megpróbáltatásokat is vállalunk, de nem azokért, akik aranyhegyeket sajtolnak ki a verejtékünkől és könnyeinkből

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara vasárnap délelőtt 10 órakor a vármegye-háza dísztermében tartotta rendkívüli közgyűlését a Tiszántul gazdaprogramjának elfogadására. Népes volt a közgyűlés, igen sokan jelentek meg a kamarai közgyűlésen, minthogy közérdekű volt a tárgy, bár a kamarát a gazdaadós-rendelet megjelenése befejezett helyzet elé állította. A program, amelyet a közgyűlés elfogadott, hasznos és nagy jövő elé néz, ha a gazdatömegek is háta mögé állanak és megvalósításig viszik. Emellett külön érdekessége a gyűlésnek a külön tiszántuli gyorssegély eszméjének felmerülése, ám ehhez szintén az szükséges, hogy a kormány ellenállása és a gazdasági érdekeltségek ellen való ádáz küzdelemben a tömegek ereje diadalra segítse.

Báró Vay László főispán nyitotta meg a közgyűlést és a gazdabajok iránt rendkívül megértő beszédben vázolta azokat a körülményeket, amelyek szükségessé teszik, hogy az egyre-másra tartott gazdagyűléseknek iránymutató programot adjon a kamara, hogy ennek a programnak támogatásával össze fogják a Tiszántul egész gazdatársadalmát. Sajnálatlaltal állapította meg, hogy ugyanerre a napra egy másik gazdagyűlést is össze akartak hívni. Örömmel üdvözöl minden gazdamegmozdulást, különösen ha az kifelé az egység képét mutatja, de ez a másik összehívott gyűlés azt mutatta volna, hogy a gazdatársadalom nem áll közös platformon, az egység nincs meg. Ez lelkiismeretlen játék és nem a gazdatársadalom érdekeit szolgálja. Beszéde további részében megállapította, hogy a gazdaadós-rendelet által eszközölt kamatleszállítás lényeges segítséget jelent, végleges megoldást azonban a mezőgazdaság bevételeinek emelése hozhat

és az adós gazdák igen nagy rétege nem tudja igénybevenni a kedvezményeket,

mert még ezeknek a feltételeknek sem tud eleget tenni. Különösen a Tiszántul szolgál rá speciális engedményekre. Mindent el kell követni, hogy

a rendelet végrehajtási utasításában különösen a Tiszántul számára biztosítsanak további kedvezményeket és védelmi intézkedéseket.

Bizonyos azonban az, hogy a rendelet egy áttörhetetlennek vélt elvet döntött meg és ezt örömmel kell üdvözölni.

Lelkes taps és éljenzés fogadta a főispán beszédét.

A debreceni gazdasági akadémia egyetemi fakultássá fejlesztéséért

Napirend előtt Jóna István szólt fel és rámutatott a debreceni gazdasági akadémia egyetemi fakultássá fejlesztésének megvalósítására, ami rendkívüli keserűséggel tölti el azokat kik ez év januárjában az Arany Bika éttermében tanúi voltak Kállay miniszter ígéretének, hogy ez év októberében már mint egyetemi fakultás nyílik meg a gazdasági akadémia. Ehelyett megszüntetik az egyetemen azokat a tanszékeket, melyek a mezőgazdasági fakultásnak nélkülözhetetlen kellékei. Ugyátszik, hogy a Tiszántul érdekével szembenálló erők folytán zátonyra jutott a kormányigéret és Debrecen mezőgazdasági egyetemi fakultása hosszú időre eltemetett. Alljon elő most ezzel a követeléssel a kamara és kívánja a kormányigéretet valórváltását. (Nagy taps.)

Báró Vay László főispán megköszöni a figyelmeztetést és kijelenti, hogy — mint eddig — ismét hajlandó sorompóba állni személyesen és a kamara élén is a mezőgazdasági fakultás ügyéért.

A pengő leértékeléséért

Vitéz Czeglédy Béla, a mezőgazdasági kamara igazgatója terjeszti elő ezután a kamara tervezetét a mezőgazdasági válság leküzdésére. Ez a tervezet jórészt Steinfeld István kormányfőtanácsosnak a 19-én tartott kamarai értekezleten címzett nagyszabású be-

széde alapján készült. A kamara megpótolta az új gazdaadós rendelet mérését kritikájával és azzal az indítvánnyal, hogy ne csak köz, hanem hitelezői felügyelet alá is helyezze a védett birtokok és a felügyelet alá helyezett gazdaságok magánegyeségeinél az országos mezőgazdasági hitelvédő egyesület működ-jék közre, a gazdaadósok végleges rendezésénél pedig ne a rendes bíróságok működjenek közre, hanem egyes bíróság, amelynek elnöke bíró legyen, két szavazóbírája közül pedig az egyiket a hitelvédő egyesület, a másikat pedig az adósok delegálják.

Megállapítja a kamara határozati javaslatát, hogy a mezőgazdaság jövedelmzővé tételéhez egyrészt le kell szállítani a javak, szolgáltatások és fizetések pénzürtékét az agrárcikkék ársüllyedéséhez hasonlóan, le kell szállítani az ipari termék árát, a vasúti árudíjszabást, a közterheket, tehát az adókat is, revízió alá kell venni a tőketartozásokat és hitelkamatokat, amelyek a háború előtti négy

A pengő leértékelése nem emelheti az iparcikkék árát, mert azokban ez már benne van

Steinfeld István szólt most fel és megköszönte báró Vay László főispánnak, hogy a gazdagyek ilyen terjedelmű megbeszélésére alkalmat nyújtott, statisztikai adatokban alátámasz-

és öt százalékban állapítandók meg. A mezőgazdaság bevételeinek emelésére vagy a mezőgazdasági termények árának a belső forgalomban az 1928-as árszinten való minimálása, vagy pedig

a pengő hetvenszázalékos leértékelése

a célravezető eszköz. A mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének helyreállítása az 1934. évi aratás előtt kell, hogy megtörténjék, olyan intézkedéseket tart szükségesnek, amelyek értelmében a gazdatársadalom

csak folyó köztartozásait legyen minden körülmények között kötelese pontosan kigyeníteni,

vagyis tétessék lehetővé, hogy azon gazdaadósok, akik az új gazdaadós védelmi rendeletben megállapított kötelezettségeiknek sem tudnak önhibájukon kívül eleget tenni, azok az előirt kamatfizetési kötelezettségeiket kamatváltókkal is rendezhessék s az ilyen kamatváltókkal történő rendezés ugyanolyan beszámítás alá essék, mint a rendelet életbelépte előtt hátralékos kamatok, mert csak ilyen intézkedéstől várható az az eredmény, hogy egyetlen mezőgazdasági termelő egzisztenciája se omoljék össze azon átmeneti idő alatt,

amely idő alatt az előbbiekben megjelölt három ut valamelyikének, vagy azok összehatásának eredményeként a mezőgazdaság újból rentabilis termeléssé válik.

A gazdaadós rendelet kiterjesztését kívánja a kamara a földbérlokra is és kívánja, hogy

a védett birtokok tulajdonosainak nyújtott tízéves részletfizetési kedvezményt az adótartozásokra, minden gazda kapja meg a hátralékos illetékekre kiterjesztve is.

A kamathátralékoknak a tőkéhez csatolását azokban az esetekben is lehetővé kell tenni, ha az adósság a rendelet életbeléptének napjáig kamatváltókkal rendeztetett el.

Általános helyeslés fogadta vitéz Czeglédy Béla előterjesztését és látván, hogy most már a felszólalásokra kerül a sor, a teremben, de főleg a karzatokon sűrűn hallatszott fel a kiáltás:

— Halljuk Vásáry Józsefet!

Az elnöklő főispán kijelentette, hogy mindenki szót kap, de csak a jelentkezők sorrendjében és figyelmeztette a karzatot, hogy közbeszólások esetén ki-üritéssel teremtetend.

tott, nagyhatású beszédben vezette le a magyar válság keletkezését. Rámutatott a mezőgazdasági termelés értékcsökkenésére és megállapította, hogy az iparral összehasonlítva,

A jó cipő kellékei:

- Tartós anyag, pontos kidolgozás, elegáns forma! Szabott árak.
- A ROBUR cipő ezt nyújtja!

ROBUR

cipőüzletben

PIAC UCCCA 49.

TELEFON 26-16.

a mezőgazdaságnak egyre kevesebb jut a nemzeti jövedelemből. Mindaddig e nagy jövedelemcsökkenés ellenére csak jelentéktelen enyhítéseket kapott adózás szempontjából a mezőgazdaság. A társulati adó, amelyet az ipar és a kereskedelem fizet, a keresethez igazodik, a földadó ellenben fix és a hozzátartozó adók is, ezeket

akkor is fizetni kell a gazdának, ha egyáltalában nincs semmi jövedelme.

Lehetetlen, hogy a nyolcszázmillió nemzeti jövedelemből nyolcszázmillió költségvetést tudjon elbírnai a mezőgazdaság. Hogy reális költségvetést lehessen csinálni, le kell szállítani horribilis mértékben a fizetéseket, nyugdíjakat, ipari vámvédelmet, arra a katasztrófális színvonalra, amelyre leestek a mezőgazdasági termévények árai. Ez nagyon kínos operáció lenne és csak a legkiválóbb esetekben lehetne keresztülvinni. Ezért

az orvoslás egyedüli gyors és hatékony módja a termévények árai

nak felemelése az 1928-as színvonalra.

Ezt a pengő értékcsökkenése idézheti elő, ám ennek nem szabad az ipari cikkek áremelkedését eredményezni, mert a pengő külföldi leértékelése és a vámvédelem haszna folytán

az iparcikkek árának azután sem lesz szabad emelkedni.

Az átmenetre a mezőgazdaság csak a folyóadót fizetheti, mást semmit. A mai helyzetben

az új gazdaadós rendeletnek a gazdára nézve egyáltalán semmiféle értéke nincsen.

Az számára védelmet nem nyújt, miután igénybevétele legalább is négyszázalékos kamattal fizetéshez van kötve. Hiába mondja azt a pénzügyminiszter, hogy kétszázalék kamattal holdanként elosztva csupán egy-két pengőt jelent — a gazdának ez az egy-két pengője sincsen meg. Olyan rendelet szükséges, amely megvédi a gazdát, amíg a termelés jövedelmezősége ismét fel lesz állítva.

hatotta meg a pénzügyi tisztviselőket és még külön három vagon terményt le is foglaltak. Eppen ezért, amikor ilyen nyomorúság szakadt a gazdákra,

rendkívül sajnálatos és valósággal érthetetlen, hogy a hatóságok nem engedélyezték a mára összehívott gazdaggyűlést, amelyen pedig a Tiszántul legkomolyabb, legmegbízhatóbb, minden politikai szélsőségtől távol álló gazdái jöttek volna össze, hogy keressék a ki vezető utat.

Mi elismerjük, hogy a gazdák hivatalos szerve a kamara és bár sok jóindulatot tapasztaltunk részéről, sajnos, nagyszabású eredményeket nem nagyon tudott felmutatni, mert a kormányval szemben kicsi volt a tekintélye. Ez a gazdaggyűlés, amelyet betiltottak, éppen

kívülről akarta aláátaszítani a

Vásáry József a gazda védelméért

Vásáry József szólalt fel ezután. Már felállásakor nagy tapsal fogadták a gazdák, különösen a karzaton elhelyezkedettek.

— A magyar népnek a lelke — mondta — a háborút követő összeomlás után sem tántorgott nagyobb mélységek felett, mint ma. Én azt látom, hogy a magyar föld nép azért került a mai sorba, mert a bünsös önérdék vele szemben könyörtelenül járt el s hogy a nép egész erejére szükség van, hogy ezen változtathassunk. Négy éve kimondtam én ezt. Jöttek azóta kormányok egymásután, de az eredmény sohasem az lett, amit a föld érdeke kívánt, hanem az, amit a tőkeérdekek akartak. A magántulajdonnak, az emberi megbecsülésnek, a szabadságnak elszántabb harcosa nálam senki sem lehet, de éppen azért kell sorompóba állni, mert rabságra kárhóztatott bennünket ezen a földön az a tőke, amelyet mi termeltünk ki. A gazdavidelmi rendelet semmi más nem célzó, minthogy a kinlódó életünket meghosszabbítsa. A meghatározottabb visszautasítom, hogy a gazdatársadalom tőkeellenes lenne. Az a gazdasági cseléd például, aki a saját gyermekének a szájától megvonja a kenyeret, hogy egy kis tőkét gyűjtsön öreg napjaira, nem lehet tőkeellenes. Am azt látjuk, hogy máris beszélnek ugynevezett földvásárló szövetség alakításáról, amelynek az lesz a célja, hogy kihuzza a talajt a lábunk alól. Nekünk nincs más célunk, minthogy az igazságtalanság, amely velünk történt, megszüntessék. A magyar államnak kötelességűdobb adófizető polgára nincs, mint a paraszt. A nagytőke által kitarított sajtó azt állította, hogy a gazda nem akar adót fizetni, pedig állítom, hogy a gazda kétségbeesve szaladgál egy kis kölcsönért, hogy a munkásait kitudja fizetni.

Számadatakkal mutatja be, hogy mennyivel inkább adózik a földbirtok, mint az ingótóke. 1931-ben az egymillió 608 millió ingótókéből mindössze 428 millió pengőt vallottak be adóalapul, tehát közönséges adócsalást követtek el, gyáván kibujt a tőke egy részére az adóztatás alól.

— A népszövetségi megbízott — folytatta — aki idegen pénzember, megállapította, hogy a kartellek negyven százalék illegitim hasznot felelnek le. Négyszázmillió pengőt vasalnak ki a gazdatársadalomból! És ki vagyunk szolgáltatva nekik, mert nem tudjuk nélkülözni az iparcikkeket. Mindezt eddig nem orvosolták. Nem-

kamara tekintélyét

abban a reményben, hogy több eredményt tud majd elérni a felsőbb hatalmakkal szemben. Jellemzősül, hogy a betiltott gazdaggyűlésen milyen fontos célkitűzéseink voltak, felolvasom azt a két határozati javaslatot, amelyet ott akartunk előterjeszteni. (Taps és éljenzés.)

(A katórozati javaslatokat a gazdártekezletről szóló tudósításokban közöljük.)

Vay László báró elnök Inczedy felszólalására reflektálva kijelentette, hogy a kamara nem mondhatja ki egy gazdaszövetség alakításának szükségességét, mert ezzel a saját halálos ítéletét írta alá, miután elismerné magáról, hogy mellette még szükség van más érdekképviseletre is. Miután a kamara az összes mezőgazdasági kategóriákat magabafoglalja, semmi szükség sincs egy új gazdaszövetségre.

A gazda nem tűri, hogy nyomoráért még ki is gunyolják

A gazda csodálatos nyugalommal viseli el keseri sorsát. De vannak olyan jelenségek, amelyeket szó nélkül nem hagyhat. Tegnap egy újságban cikket olvasott, amely gunyos hangon beszél a Bajbajutott Gazdák Szövetségéről. Mindent igyekeznek a gazda elviselni, ám azt nem tudja tűrni, hogy nyomorából gunyot üzennek.

Nem lehet fölényes közlegyintéssel elintézni a gazdák rettenetes szerencsétlenségét. Nem hivatkozhatnak óriási sikerekre azok a közgazdasági „tudósok”, sem, akik a gazdaérdekkel ellentétben intézik évek óta az ország pénzügyének irányítását. Valóban aktív lett kereskedelmi mérlegünk, de negyedére, 336 millióra zuhant le az importunk és ugyanennyire zuhant le az exportunk is, mert csupán ellenőrzővizsgálatok fejében hajlandók töltünk vásárolni. Ez az ipar érdeke.

Tönkrement közben a kereskedő. Az intellektuális ezrei nem tudnak munkához jutni, de

még az állami költségvetés egyensúlyát sem tudták véglegesen biztosítani. Ezek azok a fényes eredmények, amelyek megokolják, hogy minden menjen tovább a gazda végső romlásához vezető uton?

A gazda elérkezett ahhoz a ponthoz, amelynél követelnie kell, hogy biztosítsák jövőjét, ha már az ez évi termés eluszott. Az erőket nemcsak egyesíteni, hanem megtartani is kell. A magyar földön nem lesz gazdasztrájk, mert a magyar gazda tudja kötelességét és ettől a fegyvertől idegen a lelke. Ám így is fog erőt mutatni, hogy jövendőjének biztosítását kivívja. Percekig tartó taps és éljenzés. (Lelkes taps és éljenzés, a szónokot számosan üdvözlők.)

A 20 százalékos kamatból utólag 12 százalékos irjanak tőketörlesztésre, ez többet ér, mint a gazdaadós rendelet

Kölcsey Béla visszautasította azt a kijelentést, hogy a magyar gazda könnyelmű adósságokat csinált. (Egy hang: Gömbös mondta.) Követelje a kamara, hogy a bankok a befizetett huszszázalékos kamatokból utólag 12-t a tőketörlesztésre irjanak le. Ugyanúgy kell csinálni minden 1927. év óta fizetett, nyolc százalékos felül kamattal. Egy ilyen rendelkezés többet segítene, mint a kormány gazdaadós rendelete.

Ha Trianon egyszer nem lesz, meg lesz oldva a magyar gazda problémája is.

Külön segélyt a Tiszántulnak

Eszényi Jenő a Tiszántul számára különleges mentősegélyt követelt, amint Németország is külön nyújtott segélyt Keletporoszország mezőgazdaságának.

Marschall Ferenc ugyancsak

külön elbánást sürgetett a Tiszántul számára és kijelentette, hogy az országos kamaránál is ilyen irányban tesz lépéseket és követelte, hogy a gazdaadós rendeletben foglalt kedvezmények határát tíz holdról huszra emeljék fel.

Inczy Márton felolvassa a gazdaggyűlés határozati javaslatait

Inczy Márton lelkész szólalt fel ezután: Fehérgyarmat tájékról, az éhség és a nyomorúság vidékéről jöttek sőt gazdák közül — mondta. — Öt éven keresztül az Isten csapást csapás után mért ránk, nem volt jóformán semmi termésünk. Az idén végre kitünő volt a termés, de mit érünk vele, hiszen a buza mázsájáért bolettával 7-8 pengőt, a zabért mázsánként három pengőt kapunk, tehát a gazdák azon a vidéken bármennyire

is szeretnék, nem képesek eleget tenni fizetési kötelezettségeiknek. Nincs felénk egyetlen olyan gazdahajlék, ahol ne foglalt volna le a végrehajtó mindent, a terményeinktől az igavonó jószágainkig. Pedig

a magyar gazda fizetni akar,

erre mi sem jellemzőbb, hogy az én községem területén, amely mindössze 2500 hold, nyolc vagon adógabonát ajánlottak fel, csak hogy szabaduljanak az adósságaiktól. Sajnos, ez sem

A szociáldemokrata párttitkár első sikere

Mike János után Erdélyi István szociáldemokrata párttitkár, a földmunkások képviselője nagyjében elismerte a kamara javaslatának helyességét és fogadalmat tett, hogy a kamara megértő tagjaival egyetértésben fog dolgozni. Kész a kamara mellett felsorakoztatni a mezőgazdasági munkabérek rendkívüli alacsonyására, a falu lerongyolódására és a szerencsétlenek számára megértést kér a kamarától. A mezőgazdasági népeség vásárló erejének fokozása az a megoldás, amely az országos egyetemes érdeket szolgálja.

Báró Vay László elnök szívt helyez

Olcson
akar építkezni? FULÓPNEL
vásároljon Wesselényi u. 121. sz.
Telefon 27-90.

Mindent megtalál

Horovitz Gyula gyermekdivatház, Püspöki palota, Hatvan ucca sarok.

arra, hogy a földmunkásság közreműködje a mezőgazdasági kamara ügyeinek intézésére, a felszólalónál teljes objektivitást lát, ezt megköszöni és a felszólalót üdvözlöli a mezőgazdasági kamara.

Janos Lajos rövid felszólalásában kijelenti, hogy hiába kéri a kamara, hogy a folyó adókon kívül más fizetésére ne kötelezzék a falu, a földművelő még az ez évi közterhet sem lesz képes befizetni.

Bokor Menyhért a mezőgazdasági munkások képviselőjében szólal fel és kéri a gazdákat, hogy juttassanak számukra munkát.

Bárány László főispán ezután megköszönve a felszólalások komolyságát, ígéretet tett arra, hogy a kamara memorandumát úgy juttatja el a kormányhoz, hogy annak a pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter bevonásával való letárgyalását is biztosítsa. Ezután bezárta az ülést.

Csütörtökön gyűlést tart a Credo

November 9-én, csütörtökön este 7 órakor a piarista reálgymnázium díszteremében gyűlést tart a Credo debreceni szervezete, amely tudvalevően Debrecen katolikus férfivilágát fogja össze nagyszerű egységbe. A gyűlés színtere ezáltal nem a templom lesz, mert igen fontos dolgok megbeszélése vált szükségessé s ebből a célból alkalmasabb a piarista reálgymnázium díszterme. A gyűlésnek külön színter és díszterem, amely azon konferenciabeszéd is lesz, amelyet dr. Schmiedt Béla nyirmai plébános, az ismert egyházi író fog tartani. Schmiedt dr. az újabb papi generáció egyik kitünősége, aki máris két könyvvel gazdagította a magyar egyházi irodalmat. Két évvel ezelőtt *Isten atlétiái* címmel a papi hivatást tárgyaló kiváló könyvvel tette híressé nevét, amely azóta már német nyelven is megjelent, egy félve pedig *Lelket az életből* címmel elsősorban katolikus férfiak számára írt nagyszerű lendülettel szárnyaló könyvet, amelyben a modern embernek ad eligazítást. A kritika mindkettőt egyaránt lelkesedéssel fogadta s a kitünő szerző nevét tisztelettel és becsüléssel emlegetik ma már mindenfelé. Debreceni szereplése elé is érhető érdeklődéssel tekintenek s a gimnázium díszterme bizonyára színterül megjelöl csütörtökön férfiakkal.

A gyűlés rendje a következő: 1. Magyar Himnusz, éneklük a jelenlevők közösen. — 2. Megnyitót mond Husz Ödön, a Credo világi elnöke. — 3. Folyó ügyek rövid megbeszélése. — 4. Dr. Schmiedt Béla előadása. — 5. Pápai Himnusz, éneklük a jelenlevők közösen.

A gyűlés pontban 7 órakor kezdődik. A terem fűtve lesz. Csak férfiak vehetnek részt, még pedig nemcsak Credo-tagok, de szívesen és örömmel látnak és hívnak is más érdeklődőket is. Belépődíj nincs. Helyet senkinek nem tartanak fenn, hanem mindenki az érkezés sorrendjében foglal helyet. Tekintettel arra, hogy a díszteremben mindössze 350 ülőhely van, tanácsos a minél pontosabb megjelenés.

HIRDETÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 4 darab tarka bika f. évi november hó 7-én, kedden délelőtt 9 órakor a baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül.

Debrecen, 1933 november 4.

Gazdasági tanácsnok.

A debreceni Ujságíró Club megnyitotta új, gyönyörű helyiségeit

Még nincs is három esztendeje annak, hogy megalakult Debrecenben az Ujságíró Club, azzal az elgondolással, hogy otthon teremtsen a debreceni művészeknek, újságíróknak és az úri társadalom tagjait bevonja a fejlődő és rohamosan növekvő Debrecen szellemi életébe. Alig három esztendő alatt az Ujságíró Club olyanná fejlődött, amilyen méltó a nagy metropoliszokhoz is. A régi helyiség kicsi lett és ennek tulajdonítható az, hogy most új helyi-

ségbe költözött a klub. A város egyik legszebb helyére költözött az újságírók klubja, a Piac ucca 26-28. számú bérházba, ahol pazar kényelemmel és eleganciával nyílt meg szombaton este. Az új klubhelyiség gyönyörű, minden látogatót elkápráztatott.

Az Ujságíró Club-nak saját vendéglője is van, amely R. Meisels Erzsébet urnó szakavatott vezetése mellett működik és rendkívül olcsó áron szolgálja ki a vendégeket.

RUHACSERE!

Visselt férfi ruháját, felöltőjét télikabátját divatos gyapjuszövetre cseréll — HEGYI, Sas ucca 4. sz. — Hívásra házhöz megyek!

Vasárnap éjszaka feltörték egy Piac uccai üzletet és kirabolták

Vakmerő betörést követek el vasárnap éjszaka az egyik Piac uccai kereskedésben. Ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán behatoltak a Piac ucca 49. szám alatt lévő Merinó posztókereskedelmi rt. üzlethelyiségébe és értékes zsákmányt vittek magukkal.

A betörést a hétfői üzletnyitáskor vették észre és azonnal feljelentést tettek a rendőrségen. Rendőri bizottság szállott ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a betörők az éjszaka folyamán a Piac ucca 49. számú ház udvarának pincéjébe hatoltak be. Onnan átmentek a Merinó posztókereskedelmi rt. pincéjébe és a pincéből felvezető csapóján át ju-

tottak be az üzletbe. A csapóajtó zárva volt, úgy hogy a tetteseknek fel kellett hasítani a zárat is.

A tolvajok megtalálták az egyik állvány alá rejtve az ötszáz pengőt tartalmazó vaskazettát, amit magukkal vittek. A vaskazettán kívül még két vásznat is elvittek a tolvajok. A betörést a jelek szerint nem egy tolvaj követhette el. A tettesek minden valószínűség szerint még a nappali órákban terepszemlért tartottak a Piac ucca 49. számú házban és csak azután határozták el magukat a betörésre.

A rendőrség erélyes nyomozást folytat kézrekerítésükre.

Rendkívül olcsó

— a FÉRFI SVÉDBŐR P 6. —
BÉLELT KESZTYŰ P 6. —

csak Schön Sándornál

A sikkasztással, csalással vádolt szekesfehérvári pórgármester ártalanságát hangoztatja

Budapest, október 6. A törvényszék Horváth-tanácsa hétfőn kezdte meg tárgyalni a megvesztegetéssel vádolt volt szekesfehérvári pórgármester, Zavaros Aladár bűnügyét. Annak idején az ügyészség vádat emelt a volt pórgármesteren kívül Vargha Elemér szekesfehérvári műszaki főtanácsos ellen is s mindkettőjüket letartóztatták. Később szabadlábra kerültek és Vargha Elemér néhány hónappal ezelőtt fölboltta magát és meghalt.

A hétfői tárgyaláson Zavaroson kívül a vádlottak padjára került Pintér János építőmester, Hirschhorn Gyula vízvezetékállalkozó, Deutsch Béla építésmérnök és Leplatteiner Imre városi tanácsnok, Zavaros volt titkára, valamennyien szekesfehérvári lakosok. Őket Zavaros bűnügyével kapcsolatban vádolta meg az ügyészség, részben mint felbujtókat, részben mint bűnrészeseket.

A kihallgatás megkezdésekor Zavaros kijelentette, hogy nem éri magát bűnösnek, mire a tanácselnök felolvasott néhány levelet, amelyet a volt pórgármester Vargha Elemérhez intézett még a bűnügy kirobbanása előtt és amelyekben a vádban foglalt cselekményekről ír. Erre kijelenti Zavaros, hogy amikor a le-

veleket írta, nagymennyiségű morfiomot vett be és annak hatása alatt volt. Elmondja, hogy a levelekkel csak „ki akarta ugratni” Varghából, hogy milyen visszaéléseket követett el és őt nem vezette más, mint az igazság felderítése.

Az elnök figyelmezteti, hogy az igazat vallja, mint ahogy azt el lehet várni egy volt pórgármestertől. Felszólítja, hogy számoljon el azzal a 9336 pengővel, ami eltűnt a kezén, mire Zavaros dögva jelenti ki, hogy már nincsenek meg a nyugtái.

A tárgyalást kedden folytatják.

Dr. Fehér Géza kitüntetése

Budapest, november 6. A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére dr. Fehér Géza középiskolai igazgatót, a debreceni Tisza István Tudományegyetem magántanárának a magyar-bolgár kapcsolatok tudományos felderítése és megerősítése, nemkülönben a felsőoktatás terén szerzett érdemei elismerésül az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet adományozta.

• Vásároljon hirdetőinknél. •

SPORT

MEGINT LEADOTT EGY PONTOT A BOCSKAY

Vasárnap Budapesten mérkőzött a Bocskay a III. kerülettel, amely a múlt héten öt góllal kapott ki a Kispesztől. A Bocskay nem tudta követni a kispesztiek bravurját és kétgólos vezetés után védelmi hibák miatt 2:2 arányban döntetlenül végzett. A csatársor meglehetősen jól dolgozott, a védelemmel — mint általában az utóbbi időben — most is baj volt.

A LEGNAGYOBB MEGLEPETÉS: HUNGÁRIA—FERENCVÁROS 1:0 (1:0)

A derbi, amely úgy indult, hogy nem is lesz derbi, az egész sportvilág nagy meglepetésére a Hungária győzelmével végződött. A Hungária lelkesedése és felcsillanó rutinja győzte le a többet támadó Ferencvárost, igazolására annak, hogyha van lelkesedés, akkor nem marad el a győzelem.

I. profiliga: Ujpest—Budai „11” 3:1 (0:1).

AZ I. PROFILIGA ÁLLÁSA:

1. Ferencváros	8	7	—	1	30	9	14
2. Kispest	8	5	2	1	23	9	12
3. Ujpest	8	5	2	1	22	10	12
4. Bocskay	8	4	1	3	17	12	9
5. Phöbus	8	3	2	3	14	14	8
6. Somogy	10	4	—	6	13	31	8
7. Attila	9	3	1	5	16	22	7
8. III. ker. FC	6	2	2	2	14	15	6
9. Szeged	8	3	—	5	18	20	6
10. Hungária	8	3	—	5	12	15	6
11. Budai „11”	8	2	1	5	16	22	5
12. Nemzeti	7	1	1	5	10	26	3

Amatőr eredmények: Kelet—Délnyugat 3:1 (1:1). KISOK bajnokság: Zsidó gimn.—Fémpári szakiskola 3:1. Református gimnázium—Reáliskola 2:0 (0:0). Bíró: v. Makády. Góllövők: Oroszi és Kézi.

DEBRECENI TORNÁSZOK

NAGY SIKERE BUDAPESTEN

A Nemzeti Torna Egyesület fennállásának 70. évi jubileuma alkalmából nagy országos tornaversenyt rendezett az elmúlt vasárnap. E versenyen Debrecen magas színvonalon álló tornaszportját méltón, dicsőséget öregbítő módon képviselték ezáltal is a nagy anyagi áldozatot hozó Debreceni Torna Egyesület tornászai. Magyarország 1933. évi országos szenior függeszkedő bajnoki versenyében (8 méter hosszú kötél) nagy küzdelem közepette 12 versenytársa között második lett Erdélyi Ferenc. A másik, nem kisebb feltűnést a fiatal Magyar György szereplése keltette, aki megnyerte a nyújtóversenyt, Korlátlan második lett a testnevelési főiskolás és nemzeti válogatott Gaál mögött. A műszabadgyakorlatok versenyében nagy küzdelem után a harmadik helyet biztosította magának. A fővárosi sajtó mint hirtelen feltűnt tornásztehetséget emlegeti, kiról a fővárosi szakemberek a legnagyobb elismeréssel és reménységgel nyilatkoznak. Schmidt Gyula testnevelési tanár nagyszerű munkájának eme legújabb eredményét jól eső tudattal veszi tudomásul a magyar sport, elsősorban Debrecen.

TURISTASÁG

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya szerdán este fél 7 órakor tartja összejövetelét az Angol Királyi Buda-helyiségében. Felkérjük a tagokat, hogy az összejövetelünkön minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek. Tárgy: 1. Karácsonyi ünnepély megbeszélése, a szereplők felkérése. 2. A szegény gyermekek felruházására benyújtott kérvények elbírálása. 3. A budapesti kongresszus eredményéről beszámolás.

A népszövetségi megbízott most kiadott jelentésében a kiadásokat még mindig magasaknak tartja

Budapest, november 6. R. Tyler, a pénzügyi megbízott most terjesztette be 1933. év harmadik negyedéről, illetve az 1933. július 1-ével kezdődő pénzügyi év első negyedéről szóló jelentését, amelyben megállapítja, hogy a bevételek e negyedben öt százalékkal magasabbak voltak, mint tavaly, az összkidadások pedig alacsonyabbak. A mérleg tehát javulást mutat, azonban valószínűnek tartja, hogy a bő termés és a nagy kivétel folytán a boletta-alapnak igen nagy veszteségei lesznek, amelyeket fedezni kell.

A lakosság teherviselése szempontjából a kiadásokat túl magasaknak tartja.

A gazdaadós intézkedésekről megjegyzi, hogy

azok súlyos terheket raknak az államra. A mezőgazdasági termékek árai és az ipari árok között fennálló diszparitás még mindig emelkedik.

A külkereskedelmi mérleg a nagyobb kiviteli többlet folytán 57 millió 800 ezer pengő javulást mutat. Mint kedvező tényt állapítja meg, hogy a két év előtt volt 160 millió költségtévesi deficit 76 millióra csökkent. Helyesli a kincstárnak az adófizetőkkel szemben mutatott erélyét. Helyesen tartja a kiadások drasztikus csökkentését,

sokalja a közigazgatási kiadásokat, helyesli a nyugdíjasok lakáspénzét.

nek csökkentését.

Elismeri, hogy az önkormányzatok kiadásait jelentékenyen csökkentették, de még kevesebbet kellene költeniük. Az üzemek számát és nagyságát is csökkenteni kellene. Megállapítja, hogy a jelenlegi viszonyok nem egyenlő mértékben terhelik a gazdasági élet minden egyes részét. A gazdákat erősen sújtja a termékek árcsökkenése, ami az iparcikkek-nél nem következett be. Az elosztó kereskedelem is, valamint a magasabb kiegészítéssel bíró szellemi munkásokat a munkaalkalom hiánya sújtja. Más rétegek kevesebbet szenvedtek, sőt

az ipar egyes ágai jobb helyzetbe kerültek.

Az állami üzemekre vonatkozóan tett megjegyzések után bőségesen ismerteti a most kiadásra került gazdaadóságra vonatkozó rendeletet. Megállapítja, hogy a termés várokozásán felül jó volt, de a kivétel kevés. Sok esetben a városi fogyasztó nem látta hasznát a mezőgazdák fizetett alacsony áraknak, mert számos tömeges kiskereskedelmi árat az érdekeltségnek az árak szabályozására irányuló szervezetei magas szinten tartják.

Rámutat végül a valutanehezességekre és megállapítja, hogy az élelmiszer-tömegcikkre fogyasztása még mindig csökken, míg az iparcikkek fogyasztása emelkedett.

Négy baltacsapással megölték Radácsy Sándor amerikai ref. lelkészt

Newyork, november 6. Radácsy Sándor amerikai magyar református lelkész, az Ohio állambeli Drakes-Congo református egyház pásztorát

halva találták Drakes bányatelepén lévő lakásán és a holttest mellett egy véres baltát hevert.

A kerületi coroner hosszas vizsgálat után azt a határozatot hozta, hogy a szerencsétlen sorsú lelkész öngyilkosságot követett el.

Radácsy Sándor csendes, visszavonult természetű ember volt, aki nem fejtett ki erősebb közéleti tevékenységet. Valószínűleg anyagi bajok kergették a házába, mert jövedelme aligha volt annyi, hogy feleségével együtt nyugodtan élhetett volna. Radácsy első feleségétől még a háború előtt elvált és második feleségével élt, akitől nem származtak gyermekei. A régi időkben Radácsy a pennsylvaniai Uniontownban, később a michigani Flintben, majd Wisconsin állam Racine városában és végül mostani állomásán működött. Drakesba költözése előtt Lorainban lakott, Ohio államban, de ott lelkészi munkakört nem töltött be.

A zárkózott természetű lelkész rendkívül olvasott ember volt, aki idejének javarészt bölcsészeti és vallásbölcsészeti munkák tanulmányozásával töltötte, de nyilvános alkalmakkor nem szólalt fel, hanem szerényen meghúzódva önmagának alkotott véleményt csupán a közéleti kérdések felel.

Radácsy Sándort sok kapcsolat fűzte Debrecenhez és régebbi theologiai köze még jól emlékeznek rá.

Ujabb jelentések szerint Radácsy Sándor fején négy baltacsapás nyomai láthatók.

Minden jel arra mutat, hogy az 56 éves lelkészt megölték.

A megyei ügyész és sheriff azonnal kihallgattak több embert, hogy megállapítsák, miként származhattak a sebek Radácsy fején.

Eleinte azt hitték, hogy Radácsy ön-

magát sebezte meg és akkor a coroner öngyilkosságot tételezett fel.

Később azonban kiderült, hogy Radácsy jobb keze meg volt benuvva és így testileg képtelen volt arra, hogy hasonló sebeket ejtsen önmagán.

A helyszínen talált véres fejszén levő ujjlenyomatokat most vizsgáltatják meg. Radácsyné vallomása szerint zajt hallott férjének hálószobájában, de mikor oda berohant, már csak a haldoklót találta, aki később behalt a sebekbe.

Herczeg Ferenc Zilahy Gyulához

Zilahy Gyula, akit annyi emlék fűz Debrecenhez, aki legutóbb is itt ünnepelte születésének 55. évfordulóját, Herczeg Ferenchez üdvözlő levelet írt az író 70. születésnapja alkalmából. Az üdvözlésre Herczeg Ferenc a következő meleghangú levelet küldte Zilahy Gyulának:

Kedves Gyula!

Hálásan köszönöm a baráti üdvözlőlevelet, mellyel születésnapom megtisztelni szives voltál és köszönöm Zivuska szép versét, melynek megkülönböztetésével nagy örömet szereztem.

Sok szép, vidám és fájdalmas emlék fűz minket egymáshoz és én igaz szívvel kívánom Neked, a művészpályád második része is legyen olyan verőfényes, mint volt az első.

Szeretettel köszönök
igaz hived:

Herczeg Ferenc.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN IIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZ BE SZÜKSÉGLETEIT.

MÖSSMER

vászon, tehermű és kelengye üzlet

új helyisége

BUDAPEST, IV. VÁCI UCCA 1-3

MEGNYILT!

(Türr István ucca sarok, a Kristóf térrel szemben.)

Szépen sikerült a Frontarcos Szövetség összejövetele

A frontarcos szövetség helyi csoportja táncal egybekötött műsoros estet rendezett, amelyen a harctéren kiérdemült öreg bajtársak szép számmal jelentek meg családtagjaikkal együtt. Megállapítható ez alkalommal, hogy a frontarcos szövetség kebelében is él az egyesületi élet fejlesztésére irányuló nemes törekvés. A nehéz körülmények következtében ma még sok anyagi részt nélkülöz az egyesület, azonban a legszükségesebbet a bajtársak áldozatkészsége már előteremtette.

Előadás megkezdése előtt frontarcos szokás szerint pár pillanatra megemlékeztek az elesett bajtársakról „Imához”-„Imához”-vigyáz állásban. Azután a kitünően szervezett frontarcos dalárda Pálfi József karmester vezényletével mutatkozott be, bizonyosságot téve felkészültségükről és akaratukról. Solti István magyar táncot mutatott be, igen ügyesen szavalt a kis Buttká Kató. Két szavaltot adott elő Liptai Rózsika igazi kiforrott művészi tehetséggel, akit a közönség percekig tartó viharos tapsal jutalmazott.

Az előadás után cigánymuzsika hangjai mellett a társaság apraja-nagyja táncra perdült és vidám hangulatban maradtak együtt éjjelig.

A HONSZ kérése a nagyközönséghez

A Meteor-mozgó nemes példája

„Hadirokkantnap”-unk rendezése alkalmából a Meteor-mozgó érzőszívű és nemeslelkű tulajdonosa, Csomor Gyula ur önzetlenségéből és áldozatkészségéből a Meteor-mozgó a f. évi november hó 8-án, 9-én és 10-én délelőtt 9 órától este 11 óráig a hadirokkantak javára fog játszani, amennyiben a tiszta bevételt teljes egészében csoportunknak ajánlotta fel.

Ebből az alkalomból bemutatóra kerül az 1800 méteres „Európa lángokban” című háborús film és az expedíciós filmek csodája, a 2200 méteres „Congorilla” című tudományos hangos film.

A teljes kétórás előadás az elemi és középiskolai tanulók 10 (tíz) fillérért, a felnőttek pedig 20 (husz) fillérért tekinthetik meg. Mind a három napon délelőtt 9-től délután 7-ig a ifjuság részére, este 7-től 11-ig pedig a felnőttek számára tartunk előadásokat.

Csoportos — tömeges — jelentkezést kérünk irodánkban előre bejelenteni.

A HONSZ-csoport elnöksége.
(Dobozí átférő.)

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferec József ut. 49. Telefon: 33-12.

Feladó szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26,- félre 14,-, negyedévre 7,- egy hóra 2.40 pengő. Külföldre emelkedik a kétszerese. Egyes száma ára hétköznap: 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1933 november 7. Kedd. Protestáns: Rezső, róm. kath.: Engelbert, izr.: 5694 Mark. 18.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04. Gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Délnyugati-nyugati légáramlás, sok hevenyebb eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RADIÓ MÚSORA

KEDD, november 7.
6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez.

UJ TIPUSU!
Philips Standard Orion
Rádiók részletre Csillárok
 izléses kivitelben olcsón
Neumannal
 PIAC UCCA 27. SZÁM.
 Alkatrészek nagyraktára.

10: 1. Don Quijote kalandjaiból. 2. A világ legnagyobb klinikája. (Felolvasás.) — Közben: Gramofonlemez. Spanyol dalok. 3. Testnevelési előadás testnevelők részére. Jávól Albert: A szabad idő egészséges felhasználása. 4. Elzász a ma történelmében. Csizsár Béla előadása. 5: A szomszág. Dr. Tóvölggyi Elemér előadása. 5.30: Zeitinger Jenő zongorázik. 6: Francia nyelvoktatás. (Dr. Garzó Miklós.) 6.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Carmen. Dalmi 4 felvonásban. Szövegét Merimée Prosper elbeszélése után írta Méilhac és Halévy. Zenejét szerezte Bizet. A II. felvonás után: Hírek, ügétversenyeredmények. A III. felvonás után: Időjárásjelentés. Az előadás után: Roosz Emil szalonzenekara a Newyork-kávéházából. Közben: Antonio Widmar olasznyelvű előadása. 10: Hírek, időjárásjelentés. Majd: Hetényi-Heidberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója a Simplon-kávéházából. 11.15: Farkas Jenő és cigányzenekara a Spolarich-kávéházából.

Társadalmi események
11. naptára
 NOVEMBER 7.

— A kéményseprő szakosztály november hó 7-én délután 5 órakor szakosztályi ülést tart.
 — A Volt Iskolatársak Szövetsége tagjainak figyelmébe! A Szövetség az idén felújítja tavaly előtt tartott klubdelutánjait. Ezeket az összejöveteleket minden hónap első keddjén délután 5—7-ig tartja a régi Dóczy igazgatói irodájában. — Célja: a Szövetség ügyeinek megbeszélése, a Szövetség munkatervének kidolgozása, új tagok megnyerése, ismerkedés, stb. Ma, kedden este 5 órakor a régi Dóczy igazgatói irodájában tartja klubdelutánját. Erre az első összejövetelre egy a régi, mint az új tagokat ezuton is szeretettel hívja és várja a vezetőség.

NOVEMBER 8.
 — A Kollégiumi Diákszövetség összejövetele. Holnap, szerdán délután 6 órakor tartja a Kollégiumi Diákszövetség november hó 1-ől elmaradt összejövetelét az Angol Királynő külön termeiben igen érdekes és értékes programmal. Dr. vitéz Besseney Lajos c. tankerületi főigazgató, a gödöllői cserkész nagytábor IX. altáborának parancsnoka vetített képes előadásában a tábor életét fogja bemutatni, amely bizonyára felkelti minden öregdiák érdeklődését. Dr. Csobán Endre városi főlevéltárnok biaktörténeteket fog előadni, ugyszintén Ir. Sáfár László kir. járásbíró, akiknek előadásait nem szükséges bővebben ismertetni, elbeszéléseiket mindig derűs jókedv szokta kísélni. Az összejövetelen bizonyára nagy számmal fognak részt venni a Kollégium öregdiákjai.
 — A Külmissziói Szövetség tudatja tagjaival, hogy külmissziói szemináriumát minden szerdán délután 5—6-ig tartja a KIE Piac ucca 36. szám alatti helyiségében. Érdeklődőket szivesen látunk.

A FÜGGETLEN UJSÁG
 hirdetései

— A nőszabó szakosztály 8-án, szerdán este 7 órakor az ipartestület tanács-termében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Budapesti kiküldetés megbeszélése és más igen fontos ügyek.

NOVEMBER 9.
 — R. Kiss István egyetemi ny. r. tanár előadása az új török köztársaságról. Debrecen város közönsége a legmesszebbmenő érdeklődéssel várja azt az előadást, amellyel az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam idei őszi ciklusát megkezdí most csütörtökön a város háza közgyűlési termében. Az előadásra a Turul Szövetség fővárosi központja kérte fel az egyetemet és az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam kész örömmel tett eleget a felkérésnek és az egyetem tudós történetprofesszorát kérte fel, hogy tartsa meg azt az ünnepi előadást, amellyel Debrecen város közönsége adózní kíván a török köztársaságnak és Kemál pasának a tizesztendő jubileum alkalmából. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik a város háza közgyűlési termében és beléptidij nincsen.
 — A műszerész, autó- és villany szerelő szakosztály e hó 9-én, csütörtök este 7 órakor ülést tart az ipartestületben.

D. Népszövetségi Hítelszövetkezet tüzelőanyag raktarából tessék venni tűzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti. Minőség, mennyiség garantálva
 MARÓTHY GY.-U. 24. TEL.: 31-32. • A híres ózdi szén megérkezett!

NOVEMBER 12.
 — Juhász Nagy Sándor előadása a Reform Társaságban. A Debrecenben újjalakult Reform Társaság első előadását 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a Kollégium dísztermében. Az első előadást dr. Juhász Nagy Sándor tartja, aki „A magyar történelem kettős iránya a mohácsi vészét követő évszázadok alatt” címmel ad elő. Az előadás iránt máris rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. A Reform Társaság tagjai egyébként kedden este a Függelenségi Körben gyűlnek össze.

NOVEMBER 18.
 — Dr. Grünhut Tivadar ária- és dalestje a Zenedében. Városunk fiatal, gyönyörű hangu baritonistája, Hoór-Tempis Erzsébet művésznő kiváló tanítványa, dr. Grünhut Tivadar, abból az alkalomból, hogy városunkból zenei és énektanulmányainak tökéletesítése céljából Bécsbe készül, önálló dal- és áriaestélyen bucsuzik e hó 18-án este háromnegyed 8 órakor a Városi Zeneiskolában barátaitól és ismerőseitől, kik bizonyára minél nagyobb számban jelennek majd meg, hogy rokonszenveiket kifejezésre juttassák a tehetséges énekes iránt.

NOVEMBER 19.
 — A Csokonai Kör Csokonai-ünnepélye. A Csokonai Kör minden évben kegyelettel ünnepli meg Csokonai születésének napját, november 17-ét. Régebbi években ez volt állandóan a Csokonai Kör évadnyitó ünnepélye. Ez évben már szeptember 10-én kezdte a Csokonai Kör az ünnepélyes előadások sorozatát, amikor Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király emlékének áldozott. Az elmúlt és a ránk következő héten dr. Baktay Ervin előadásainak rendezésével foglalkozott a Csokonai Kör. A Csokonai-ünnepély tehát ebben az évben a harmadik vagy a negyedik Csokonai kör előadás lesz. Technikai okokból nem lehet éppen 17-én megtartani. Ezért a Csokonai Kör vezetősége november 19-ét, vasárnapot tűzte ki az ünnepély idejéül, amelynek műsorát legközelebbi számaink egyikében közöljük.

— Ne tegyen rossz fát a tüzre, mert jó minőségűt is kaphat Gabányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tűzifa, mindenfajta magyar szén szobafűtéshez, külföldi koks, bricket, kovácszén házhoz szállítva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégebbi szén-telepe.

— Elfoglalta hivatalát Lám Dezső főkapitányhelyettes. A debreceni rendőrség új vezetője, Lám Dezső főkapitányhelyettes kedden délelőtt elfoglalta hivatalát.

— Eltörött dísz tárgyak, vázák javítása szakszerűen Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. Villamossági cikkek bámulatos olcsón.

— Névmagyarosítás. Mandel Sándor, a Duna Ált. Bizt. Rt. tisztviselője családi nevét belügyminiszteri engedéllyel „Mándi”-ra változtatta át.

— Mutassa meg műfogát, rossz fogát Váry fogműtermében, Rothermere ucca 3.

— Ismét hamis ötpengőst találtak. A nyíregyházi rendőrség a debreceni ügyészségnek átadott egy hamis ötpengőst, hogy megindítsák a nyomozást a pénzhamisító és a terjesztők kézrekerítésére.

— Képeslapgyűjtemény, több ezer darab eladó Grünmann könyvkereskedésében, Piac 69.

— Ementháli, trapista, blok, dobozos sajtok, halkonzervek legolcsóbb beszerzési forrás vizonteladónknak: Csapó ucca 25., pincében. Telefon: 26-68.

— Ebédlő, kaukázusi dió, tizenhét darabos, már 600 pengőtől Szántónál, Piac 81.

— Papp Géza nőidivat termét Csapó ucca 34. alatt megnyitotta. Szalon munka. Olcsó árak.

— Bárd, Rózsavölgyi, Nádor, karácsonyi albumok és könyvújdonaságok Kultura Antikváriumban, Szent Anna 3.

— KIE-hírek. Ma este 6 órakor a KIE V. számú csoportja, Mikepércsi ut 7. szám alatti otthonában vetített képes előadást rendez, amelyre a KIE barátait és pártfogóit szeretettel meghívja a vezetőség. Belépő-díj nincs. — Szerdán este 8 órakor lesz a KIE rendes heti kultur-estje Piac ucca 36. szám alatti helyiségében, amelyen Basizsa Albert cserkészparancsnok vetített képes előadást tart a külföldi KIE munkájáról. Szaválni fog Murányi Árpád th. Belépő-díj nincs.

— Zálogjegyet, lejártat is, veszek. Mindennemű butorokért a legtöbbet ad, hívásra házhoz megyek. Zálogjegyiroda, Csapó u. 6.

— Tűzifa, szén, petroleum, legolcsóbb beszerzési forrása Grünfeldnél, Csapó ucca 16. Telefon 29-82.

— Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac u. 38., állandóan frissen pörkölt meleg kávé kapható.

— Vadászfegyverek, löszerek és javítások jótállással legolcsóbban kaphatók Nagy István puskaművesnél, Vár ucca 9.

Szabványos lőlapok
 olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
 könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
 Telefon 20-18.

„ÉDEN” vendéglő
 ma, és csütörtökön
reggel 5-ig nyitva
GOLDSTEIN
 (Nagyállomással szemben.)

— Elegánsan, finoman, olcsón öltözködhetik Keresztesi uriszabónál, Varga ucca 1.

— „Igazmérleg” csomagolt 10 kg.-os szén ismét kapható minden fűszerüzletben. Csomagolja: Vágó Rész Rt., Hid ucca 12.

— Kosár, seprő és mindenféle faedények legolcsóbban beszerezhetők: Hatvan ucca 53.

— A csökmői arzénés ügyben a vegyvizsgáló két hét múlva ad szakvéleményt. A budapesti vegyvizsgáló intézetben kedden délelőtt kezdik meg a csökmői arzénés ügyben felküldött hullarészek megvizsgálását. A vegyvizsgáló készülő jegyzőkönyvek csak két hét múlva érkeznek le a debreceni vizsgálóbíróshoz. A vegyvizsgáló jelentése dönti el a nyomozás további sorsát.

— Fürdőszobaberendezések állandó mintaraktára Gyenes, Szent Anna u. 8. sz.

— Tűzifa, szén, építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők: Berger, Csap ucca 5.

— Uj üzlet! Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

— Tulzsfuolt raktár miatt raktáron lévő árukat olcsón árusítom. Kupfer posztókereskedő, Kistemp-lom-bazár.

— Gyilkosság a mátészalkai országúton. Nyiregyházáról jelenték: Czibere János mátészalkai nagygazdát, amikor sógorával a vásárról hazafelé igyekezett, Kovács István és hét társa, a gazda régi haragosai, az országúton „megtámadták. Czibere Jánost és sógorát annyira összeszurkálták, hogy Czibere azonnal meghalt, sógora pedig a mátészalkai kórházban haldoklik. Kovács Istvánt és hét társát a csendőrség letartóztatta.

— Chamotte-betétek vaskályhákba beszerezhetők: Krisch Károly kályhámester, Debrecen, Piac ucca 89. sz. alatt.

— Böröndöt, retikült, aktatáskát legolcsóbban a készítőnél, Feuerman-nál vehet, Piac u. 26. Passage.

— Villanyát, rádióját jól, olcsón Nánássynál szereltesse, javíttassa. Kálvintér 3.

— Hamis huszfilléres az automatában. A debreceni postahivatal értesítette a rendőrséget, hogy az egyik automata telefonban, amikor a pénzt kiszédték, egy darab hamis 20 fillérest találtak. A hamisítvány elég ügyes. A rendőrség átadta a hamisítványt az ügyészségnek s felküldte a pénzverdének. A kutatás megindult annak megállapítására, hogy ki hozta forgalomba a hamis pénzt Debrecenben.

— Komlós kerámiával díszítse lakását, művészi, olcsó. Schwartz Dóri modern butorcarnokában.

— Szepeanov uriszabó, Rothermere ucca 38. Öltönyöket készít olcsón, elsőrendű munkával.

— Megérkeztek az Unghváry-féle gyümölcsfák, szőlővesszők. Kaphatók: Bethlen ucca 14.

— Szörme bundák, mindenféle szücs áruk legolcsóbban Kőváry szücsmesternél, Bika bérház.

— Veszek mindenféle fehér és tarka mosott és mosatlan rongyot. Csapó u. 6., hátul az udvarban.

Szövegetek oleson SILBERSTEIN posztóüzletében vásárolhat Piac ucca 77. szám alatt.

A FUGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

• SZÍNHÁZ • MOZI • • HANGVERSENY •

MŰSOR:

KEDD: Kék lámpás, A. (6.) bérlet.
SZERDA délután ifjusági: Velencei kalmár, Este: Kék lámpás, B. (6.) bérlet.
CSÜTÖRTÖK délután ifjusági: Velencei kalmár, Este: Kék lámpás.

◆◆◆

A Rigoletto előadása óriási siker mellett zajlott le a Csokonai-színházban. Anyagtörődés miatt csak a szerdai számunkban közöljük az előadás kritikáját.

MOZI

VIGSZÍNHÁZ

Kedden, november 7-én.
Két és félórás előadások!

T O M M I X új filmje

KÉM A FEGYHÁZBAN

Megelőzi:

Hogyan lettem papa

Főszereplő: Adolphe Menjou

Előadások: fél 5—7—fél 10 órakor.

Egész héten minden este

az idény legnagyobb sikere! — Pazar előadás! — Csodás, soha nem látott kiállítás!

KÉKLÁMPÁS

SZERDA ÉS CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN ZÓNA HELYARAKKAL
DÓZSA JENŐ felléptével:

VELENCEI KALMÁR

A zöldszemű

Írta: **W. S. Rohmer** **Ördög** **Vécsey Leó** fordítása

(25) Nayland Smith jelentőségteljes pillantást vetett rám.

— Ismét a kocsi-trükk, Petrie! — mondotta. — Effelől semmi kétségem nincsen. — Majd Loganhoz fordult. — És mi történt még?

— A következő: felelte a titkár — bár nem lehettem benne egészen bizonyos, úgy láttam, mintha a kocsi elindulásakor Sir Baldwin egy percre kinézett volna az ablakon és mintha valami nagyon különös arckifejezést láttam volna rajta, majd nem a borzadály kifejezését. De természetesen, miután a kocsi sötét volt és csak a házból szűrődő világosságnál láttam, nem lehettem egészen bizonyos ebben.

— És most mondja el Mr. Smithnek, — vágott közbe Weymouth — hogyan erősödött meg a gyanúvása?

— Tulajdonképpen nagyon nyugtalan voltam, — folytatta Logan — mert az egész dolog olyan rendellenes volt és semmiképpen sem bírtam megszabadulni attól a képtől, ahogyan szerintem Sir Baldwin kitérített a kocsi ablakán. Ezért telefon felhívtam azt az orvost, akit a látogatónk felemlített, mint aki konziliumra ment hozzájuk.

— Nos? — hadarta Smith.

— Egyáltalában semmit sem tudott a dologról — mondta Logan — és nem is szerepelt ilyen eset a köny-

veiben! Erre természetesen még nyugtalanabb lettem, de természetesen azért el akartam kerülni, hogy nevésséggé tegyem magamat és így még néhány óráig vártam, mielőtt közöltem a gyanúmat valakivel. De reggelig semmi hírt sem kaptunk s ekkor elhatároztam, hogy jelentést teszsek a Scotland Yard-nál. A rejtély többi részét önöknek kell megoldaniok, uraim.

XVI. FEJEZET.

Nyomon követtem Zarmi-t.

— Mit jelent ez? — kérdezte Smith fáradtan. — Ilyen jól ismert embert, mint Sir Baldwin Frazer, elcsalnak... valószínűleg Zarmi révén; és eddig a percig egyáltalában nyomára sem lehet akadni. Kétségbeejtő dolog elgondolni, hogy az egész Scotland Yard képességeivel és minden hatalmával nem tudjuk követni azt az átkozott kocsit! Nem tudjuk megtalálni a kőhadiszállását annak a bandának... Nem tudunk megmozdulni! Hogy itt kell ülnünk tétlenül, mialatt Sir Baldwin Frazer... Is-ten tudja, milyen okokból... elhurcolják az országból. Ez örjítő... örjítő! — Azután gyorsan rámtekintett. — Ha meggondolom...

Félfelfordított fejjel feltekinttem a székemből. Egy olyan tragédia ért, ami teljesen elhomályosított minden ki-

KÖZGAZDASÁG

AREMELKEDESEK
A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Határidőüzlet:

Buza: március 8.00, 03, 06, 10, 12, 04, 08, zárlat 8.08—09, május 8.19, 20, 24, 25, 20, 24, zárlat 8.24—25.

Rozs: március 5.08, 10, 16, 22, 23, 20, 25, zárlat 5.15—16.

Tengeri: május 8.30, 36, 44, 50, 40, 37, zárlat 8.37—40.

Készárúüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 7.60—7.80, 78 kg. 7.70—7.90, 79 kg. 7.89—8.00, 80 kg. 7.90—8.10, ftiszai 77 kg. 7.40—7.55, 78 kg. 7.50—7.65, 79 kg. 7.60—7.75, 80 kg. 7.75—7.90.

Rozs 4.10—4.20, tak. árpa I. 6.60—6.70, tak. árpa II. 6.40—6.55, zab I. 7.10—7.20, zab II. 6.90—7.00, tiszai tengeri 8.30—8.40, egyéb tengeri 8.30—8.40, korpá 5.20—5.25.

A készárúvásáron buza 5—10, rozs 15 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 20 fillérrel drágább.

DEBRECENI SERTÉSVASAR.

A kövérsertéspiacon kevés volt a felhajtás és mindössze 220 darab sertést hajtottak fel. Az árak 5—6 fillérrel emelkedtek. Jó minőségű különként 65—68, közép 63, silány 58. A soványsertéspiacon 700 darab volt a felhajtás. Öreg, hizónakvaló sertés 70—75, süldő 95 fillértől egy pengőig kelt kilónkénti élősúlyban.

BUDAPESTI ALLATVASÁROK.

Budapest, november 6. A mai vágómarhavasárra felhajtottak 17 vágómarhát. Az irányzat rendkívül lanyha volt, eladás alig fordult elő.

A ferencvárosi sertésvasárra felhajtottak 4770 sertést. Eladtak élősúlyban kilogramonként könnyűsertést 68—70, közepes sertést 74—75, nehéz sertést

sebb és nagyobb ügyeket. Valóban ennek a fájdalma még nem is jutott el legmagasabb pontjára; az ujság még sokkal frissebb volt ehhez. De egészen elhomályosította az agyamat; letompította a bennem lüktető életet.

Az Oriental Navigation Line hajója: a Nicobar a kitűzött időben megérkezett. Boldogan dobogó szívvel siettem a kikötőbe, hogy találkozzam Karamanéh-vel...

Elviseltem már néhány kegyetlen csapást életemben, de őszintén állíthatom, hogy ez a mostani volt mind ezek között a legnagyobb és legkinzőbb.

Karamanéh Southampton-nál elhagyta a hajót és nyomtalanul eltűnt...

— Szegény Petrie! — mondta Smith és a maga rokonszenves modorával vigasztalva a vállamra vereggett. — Ne add fel a reményt! Nem fognak legyőzni bennünket!

— Smith! — szakítottam félbe elkeseredve. — Micsoda reményünk lehet nekünk? Nem tudunk többet, mint akár egy meg nem született gyermek arról, hogy hol lehet ezeknek az embereknek a rejtekhelyük s a leghalványabb nyomunk sincs, amit kövessünk.

Kezeit vállamon megnyugtatta és szürke, kedves szemével egyenesen beletekintve az enyémbe, barátom így válaszolt:

— Csak azt ismételhetem, amit az imént mondtam: ne adjuk fel a reményt. Egy vagy két órára magadra hagylak és mire visszatérek, bizonyára több ujságot tudok majd.

Smith távozása után hosszú ideig ültem ott egy-magamban, nyomorúságos gondolatokba mélyedve. Azután nem bírtam tovább a tétlensé-

Gyászrovat

Temetést és exhumálást legolcsóbban Fehértói Dániel temetkezési vállalatát végez, Degenfeldtér 4. Költéségetes díjtalan.

Éles Bernát temetése kedden délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetlen édesapánk, Balogh András temetésén megjelent kedves barátainknak és levente társainknak megjelenésükért és részvétükért hálás köszönetünket fejezzük ki. Balogh Sándor és nővére, Mester u. 21. sz.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlékü jó férjem és édesapánk temetésén megjelent kedves rokonainknak, jó barátainknak és gazdatársainknak szíves megjelenésükért, a ravatalára küldött koszorúért és virágokért, vigasztaló szavaikért hálás köszönetünket fejezzük ki. Özv. Balogh Andrásné Kovács Erzsébet és gyermekei, Mester u. 21. sz.

78—80 fillérért. A vásár irányzata élénk volt.

HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.10—18.50, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 365.00—375.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.50—80.50.

Az értéktőzsdén 1 kg. szinarany ára 5160 pengő.

get. Parancsoló szükségé vált az, hogy megmozduljak, cselekedjek, keressék vagy beszéljek. Bebuja vastag felöltőmbé, kimentem a nedves és ködös estébe, semmi egyéb tervvel az agyamban, mint hogy végigsétáljak az esőverte uccákon, tovább és egyre csak tovább meglehetősen hiába igyekeztek arra, hogy menekülhessek az engem üldöző halálos gondolatok elől.

Anélkül, hogy tudtam volna róla, úgy látszik, végigsétáltam a Strandon, átmentem a Trafalgar Square-en, elmentem a Piccadilly Circus-ig és nekivágtam a Regent Street-nek; s akkor eszméltem csak fel, mikor elgondolkozva szemlélgettem a Messr. Liberty kirakatába kiállított keleti szőnyegetek és ekkor is csak egy incidens riasztott fel engem rettenetes apathiámból.

— Mondja meg a kocsisnak, hogy hajtson el a Wansworth Common északi oldalára, — hallatszott egy női hang... egy női hang tört angolsággal. Ez a hang felrázott.

Megfordultam. A beszélő egy odagördülő kocsi szállya adta ezt az utasítást egy portásnak, aki nyitott esernyővel állt mellette. Csak egy pillanatra láthattam őt, amint beszállt a kocsi, de az éppén elég volt. Tulajdonképpen már a hangja is, de az a karcsu, hajlékony alak és a ringó csipők, minden kétséget eloszlatták.

Zarmi volt!

Amint a kocsi megindult, az uttest közepére rohantam, a kocsi-standhoz és bevettem magamat a legelső taxiba.

(Folytatjuk.)

A FUGGETLEN UJSAG
hirdetései mindig eredményesek!

33,192—1933. VI.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 76,200—933. VII—3. sz. rendelete alapján értesitem a város érdekelt lakosait, hogy a hatóság által engedélyezett helyi piaci árusításra kerülő faiskola termelvényeket az árusítók dróttal ráerősített jeltáblákkal kötelesek ellátni.

A jeltáblákon nyomtatott betűkkel fel kell tüntetni a termelvényt árusító

tó faiskola cég feliratait és a fajta pontos megjelölését.

A fenti rendelkezésbe ütköző cselekmény — amennyiben az súlyosabb beszámítás alá nem esik — a mezőgazdaságról és mezőrendésről szóló 1894:XII t.-c. 56. §-ában foglalt rendelkezése végrehajtása tárgyában kiadott 63,130—929. F. M. számú rendelet (1. Budapesti Közlöny 1929. évi 88. sz.), illetőleg annak módosítása tárgyában kiadott 84,300—1932. F. M. sz.

rendelet (1. Budapesti Közlöny 1932. évi 160. sz.) értelmében kihágás és 15 napig terjedhető elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

Debrecen, 1933 november hó 2.
Polgármester.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZIBE SZUKSÉGLETEIT.

ORSZAGOS VASAROK

November 7., kedd: Beled, Hatvan, Iván, Karmacs, Nagykanizsa, Simon-tornya, Sármellék, Tata.

November 8., szerda: Ajka, Csorna (havi), Kaba, Lébény, Kisteranya, Miskolc (havi), Simon-tornya, Tata.

November 9., csütörtök: Devecser (havi), Hajdudorog, Lajoskomárom, Lövő, Marcaltó, Nyírbátor, Püspök-ladány, Sátoralfajuhely, Tabajd.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, két napigapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett duplán számítanak — az apróhirdetésre más tartalommal — felvilágosítással készítséggel szolgáink — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvevő a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

Betöltendő állás

Mindenes
bejáró azonnakra felvételt. Piac u. 49. sz., I. em., kereszt-épület. 2668

Házmesternek
gyermektelen házaspár, ahol az asszony szépen mos és vasal felvételt Reáliskola uca 2. sz. alá. Jelentkezni hétfőtől 3-5 óráig lehet. 2642

Szabóság
elsőrendű nagymunkás felvételt. Mikó László Simonffy u. 2/c. 2665

Egy
ügyes leány 12—14 éves bejárónak. Szondi u. 9. Tócsa-kert. 3949

Állást keresők

Jól főző
és takarító minden leány délutánra bármilyen munkát elvállal. Cim Vecsey Mária, Baross uca 13. 418

Ingatlan

Villatelsk
Komlóssy uton központi egyetemhez, villamoshoz közel szőlővel, gyümölcsösrel telepítve, négyszögletként 9 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2549

Üzletek

Fűtővonalon
30 éves nagyobb fűszerüzlet italméréssel, egész házzal berendezéssel, esetleg eladó elköltözés miatt. Cim kiadóhivatalban. 2654

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó uca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Kiadó lakás

Egy
2 szobás lakás mellékkeliségekkel, baromfi és sertéstartással azonnakra kiadó. Hid u. 4. 406

Athelyezés
miatt gyönyörű 4 szoba, előszobás, teljesen modern komfortos lakás a központban havi 100 P bérért átadó. Kossuth u. 3. Feit, II. em. 2653

Kettő
különálló szoba kiadó lakásnak irodának, műhelynek. Értekezni Piac uca 66. vendéglőben. 3953

Különbejárta
kisebb és nagyobb butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Rákóczi 35. 2571

4—5 szobás
I. emeleti fűrdőszobás lakás olcsó bérért azonnakra kiadó. Széchenyi u. 34. 405

Két
1 szoba konyhás lakás vízvezetékekkel, baromfi és sertéstartással kiadó. Hid u. 4. 407

Emeleti
2 szobás lakás csak garzsonnak vagy irodának Csapó uca 10. szám alatt kiadó. 376

Butorozott
szoba, kétágyas, azonnal kiadó. Piac uca 58., III. lépcső, II. em. 37. ajtó. 3822

Egyszobás
lakás Csapó uca 10. sz. alatt kiadó. Családnak nem alkalmas. 377

Különbejárta
szoba, konyha butorozva, uca pincészoza olcsóért azonnal kiadó. Iskola uca 8. 3951

Lakást keresők

Batthyány
vagy Kossuth uca egy nagyobb butorozott szobát fűrdőszobával vagy használatlalt keresek keresztén családnál. — Dr. Gorove Piac 81. 3952

Eladás

Fűrészpör,
tüzifa és szén legolcsóbban kapható. Boldogfalva uca 3. Asztalos. 2666

Szép
Biedermayer garnitúra gyönyörű antik fabernakulin eladó. Mikló u. I. em. 2647

Takaréktűzhelyek
kaphatók. Nagy, kétsütős, majolika alkalmi áron. Kandia 15. 2667

Weekendház,
garázsuk is átalakítható. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3816

Mangalica
választott malac 70 drb. és prima hizott sertés 30 drb. eladó. Ujvárossy István gazdasága Hajduböszörmény. — Ugyanott teletetésre vállalom 30 drb. aklos marhát. 3947

Oldalkocsis
motorkerékpár, üzemeletes állapotban, kedvező feltételekkel eladó. Kertész, Széchenyi uca 13. 3950

Tűzelőből
3 pengős körscsövel felényit fogyaszt. Beszerzhető Nagy vasútleben, Csapó forduló. 3812

Biedermayer-garnitúra,
vitrin, könyvszekrény, komót, antik szekrények, különálló börszékek, szekrények olcsón eladó. Piac 44., bal II. ajtó.

Főuri ebédlő
Renesszans stílus, dusan faragott dítfából nagy méretű, priváttól eladó. Cim Budapest, Rottenbille ru. 35. I. 4. Telefon 432-371. 395

Csizmanadrág,
lábzsák, paplan, petroleumlámpa eladók. Hungária palota első emelet hat. 2664

Ebédülőredec
nagyon olcsón eladó. Diófa u. 13. 308

Prémes
sőtűkék télikabát eladó. Cim a kiadóhivatalban. 388

Oltott
pöszmété, magas termései, nagy szemű, 16 fillértől kapható. — Csapókert, Magyar uca 9. sz.

Vizvezeték, gázszereleést, bádogos munkát olcsón készít, javít:
Weinberger Ignác
Széchenyi u. 24.

Italmérő pultot,
Thonet-széket eladók. Olcsó, forgalmas helyiséget keresek. Engedélyem van. Cim a kiadóhivatalban. 3955

Jókarban
lévő asztaltűzhely és crep-de chine gyermekkocsi takaró eladó. Simonyi ut 18. Hátsó villa. A-1

Bösendorfer
zongora eladó. Megtekinthető Arany János 1. Csanak tanár. 2638

Egy
40 mm-ig mérő hidmérleg és 30 m. hosszú, 6 m. magas, 10 széles új deszkaszín eladó. Mikló u. 51. sz. 3847

Járgány
eladó. Kassa ut 16. 3890

Toll
és pelyh kapható Vigkedvii Mihály u. 39. 3954

10 deka
teavaj 24 fillér, 10 deka ementáli 24 fillér Sajt, Vaj házban, Kovács vasúlet mellett, Piac uca 17. 3946

Eladó
ribizke és köszmété bokrok és imagas törzsi köszmété alanyok, földieperpalánták igen szép nagy fajta. Hüvelyes uca 5. 3762

Koveset
használt kisméretű cserépkályha eladó. Hatvan uca 13. Klein. 2646

Nem hangzatos reklám, hanem létező valóság,
hogy legolcsóbban szállít I. rendű özdí, királdi és más hazai szemet, bányakoksz és brikettet, továbbá I. rendű száraz bükk-, cser-, tölgy-, gyertyán-, akác- és vargafát hasáiban és aprítva Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedés, Debrecen, Böszörményi ut 3. sz. Telefon 32-31. 3501

Antik butorok,
Biedermayer-garnitúra, könyvszekrény, vitrin, komót, külön-álló börszékek olcsón eladó. — Piac 44., bal II. ajtó.

Fehér fűháló,
mely áll: 1 ág, 1 ruhaszekrény, 1 éjjeliszekrény, 1 tükörasztal, 3 szék, 1 kerekasztal, ára 60.— pengő, rádióval együtt. (A butor garantált tiszta.) Domb u. 14. 3906

Komplett
faragott ebédlő eladó olcsón — Mikló su. 4. földszint. 2—3-ig. 2637

Eladó
olcsón kétfőres villanymotor. ékszerésznél Csapó uca 9. sz. Érdeklődni lehet Wertheimer 401

Velencei
tükör, ebédlőredec, képrámák, éjjeliszekrény, függönytartók, dívány eladók. Arany János 6. jobbra verrandén. 2641

Olcsó tüzifa,
míg a készlet tart, elsőrendű hasábfából aprított tölgyfa mászként 3 pengőért kapható. Prohászka és Társa, Bethlen u. 44., Eötvös u. 18. Telefon 11-61. 3850

Tajtékpipa
ébenfa szárral, ceféntacsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. S

Vétel

Iróasztalt
egyszerűbb kivitelben, 1 m. hosszú jutányos árban vennék. Arany János u. 15., II. ajtó. 419

Keresünk
megvételre lexikonokat, sorozatos vagy egyes munkákat vagy egész könyvtárat, Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. 365

Vennék
kevésbé használt márkás zongorát. — Levélbeni értesítés N. N. Hajdudorog. 2663

Villanymotort,
220 v. 2—2.5 lóerőt keresek megvételre. Konkoly, Kassa ut 16. 3892

Káposztáshordót
jó állapotban levőt kb. 200 literest keresek megvételre. Ar. pádtér 26. 417

Oktatás

LEVELES IRÉN
okleveles tanárkönyvtárművelés-terileg engedélyezett nyelviskolájában német, francia, angol nyelvtanítás magánórákban, kisebb csoportban. Piac 49. II. e. 2026

Naményi
gyors- és gépiró iskolában a beiratás a tanítás megkezdődött. Felneveltek gyors kiképzése. Helyesírástanítás, szépiástanítás. Olcsó tandíj. Allamérvényes bizonyítvány. Batthyány u. 9. sz. 1798

Fejes nyelviskola
Kálvin-tér 13. (Uránia-épület). Olvasni plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők. 3780

Különféle

Husfűtőtűz
olcsón, kifogástalanul. Teleki uca 88. alatt Bébernél. 350

Poloskairtat
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányyszer kapható. Kossuth uca 47. Nánásy. 404

Jóhangu
pianinot keresek azonnakra bére. Glück, Arany János uca 17. sz. 391

Több
kisebb-nagyobb helyiség raktárnak, üzemmek a Patkógyár telepén bérbeadó. Érdeklődni a Magyar Általános Hitelbank fiókjánál. 404

Száraz
raktárnak alkalmas pinzhelyiség kiadó. Széchenyi u. 12. sz., ucai lakás. 305

Elvezett
pár hete Domb u. 22-4. számú háztól nagy fehér macska. — Megtálalója jutalmat kap. 3920

Király kávé
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávét Király tüzleében a vevő elvett pörköltök. Dégenfeld tér 11. sz. 3945

Le a puhagárral!
7 fillér, a fehér és színes gallér tisztítás fényesen vasalva Wachánál, Simonffy u. 35. 3948

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac uca 49. szám alatt.